

Аграрни фонд Града Требиња
Церска 1, 89101 Требиње
Телефон: +387 59 22 64 59, e-mail: info@agrarnifondtrebinje.com

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
АГРАРНОГ ФОНДА ГРАДА ТРЕБИЊА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Требиње, март 2024. године

Садржај:

1.	УВОД.....	3
1.1.	Основни подаци о Аграрном фонду Града Требиња	3
1.1.1.	Органи управљања.....	3
1.2.	Дјелатност	3
2.	КАПАЦИТЕТИ/ФУНКЦИОНАЛНОСТ	5
2.1.	Материјални ресурси.....	5
2.2.	Организација рада	7
2.2.1.	Организациона структура Аграрног фонда Града Требиња:	9
2.2.2.	Квалификациона структура запослених	14
2.2.3.	Старосна структура запослених	15
2.2.4.	Структура запослених Аграрног фонда Града Требиња по полу	15
2.3.	Стручно оспособљавање кадрова	16
3.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПО АКТИВНОСТИМА.....	16
3.1.	Подршка пољопривредној производњи на подручју града Требиња.....	17
3.1.1.	Програми подршке пољопривредној производњи.....	17
3.2.	Подршка пласману пољопривредних производа и прерађевина.....	21
3.2.1.	Херцеговачка кућа	21
3.2.1.1.	Е – продавница	22
3.2.2.	Откуп воћа и поврћа.....	22
3.2.3.	Крајишка кућа.....	23
3.3.	Рад на побољшању социо-економског положаја становника града Требиња - Трећа доб	23
3.4.	Управљање системом за наводњавање.....	24
3.5.	Спољно трговинско пословање - Херцеговачка кућа у Београду	25
3.6.	Сопствена пољопривредна производња	26
3.6.1.	Пластеничка производња расада	26
3.6.2.	Виноград	27
3.7.	Организација сајамских и других манифестација	29
3.7.1.	Сајам меда и вина, Требиње 2023.	29
3.7.2.	„Херцег фест 2023.“ Требиње.....	29
3.8.	Сарадња са савјетима мјесних заједница	30
3.9.	Учешће у изради стратешких докумената	31
3.10.	Пројектне активности	31
3.11.	Остале активности.....	34
3.12.	Капиталне инвестиције Аграрног фонда Града Требиња	37
4.	ПОРЕЂЕЊЕ СА ПРЕТХОДНИМ ПОСЛОВНИМ ПЕРИОДОМ	38
5.	ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ОРГАНА УПРАВЉАЊА	40
6.	ПРОБЛЕМИ У ФУНКЦИОНИСАЊУ	41
7.	ПРИЈЕДЛОЗИ МЈЕРА ЗА ПОБОЉШАЊЕ	41
8.	ЗАКЉУЧАК	42

1. УВОД

1.1. Основни подаци о Аграрном фонду Града Требиња

Назив ЈУ или предузећа	Аграрни фонд Града Требиња
Адреса	Церска 1
Телефон/Факс/E-mail	059/226-459; info@agrarnifondtrebinje.com
Датум регистрације	20.02.2017. године
Број рјешења	095-0-F-II-17-000-001
ЈИБ предузећа	4404152620002
Жиро рачун	571-080-0000-1058-56
Основна дјелатност предузећа	84.13 - Регулисање и допринос успјешнијем пословању привреде
Укупан број запослених на дан 31.12.2023. године	51

1.1.1. Органи управљања

Редни број	Назив органа	Име и презиме чланова	Функција	Датум именовања
1.	Управни одбор	Радивоје Братић	Предсједник УО	29.03.2022.
2.	Управни одбор	Ристо Башић	Члан УО	29.03.2022.
3.	Управни одбор	Перса Алексић	Члан УО	29.03.2022.
4.	Лице овлашћено за представљање и заступање	Веселин Дутина	Овлашћено лице	08.02.2017.

1.2. Дјелатност

Аграрни фонд Града Требиња је основан у складу са Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 52/01 и 42/05) и Одлуком Скупштине Града Требиња број: 09-013-43/17, од 08.02.2017. године („Службени гласник Града Требиња“, број 1/17).

По правној форми Аграрни фонд Града Требиња је фондација, правно лице са јавним овлашћењима, правима и одговорностима прописаним Одлуком о оснивању Аграрног фонда Града Требиња.

Фонд је, непрофитна организација, од посебног друштвеног интереса основан првенствено с циљем организовања и унапређења примарне пољопривредне производње и других дјелатности од општег интереса за град Требиње.

Потврду званичне, законске регистрације правног лица, фондације, стекли смо Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-F-II-17-000-001 од 20.02.2017. године.

Приликом регистрације, а при разврставању пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској, Аграрном фонду Града Требиња додијељена је, од стране надлежног органа, основна (претежна) дјелатност у оквиру класификационог подручја О – Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање, дефинисана шифром 84.13 - Регулисање и допринос успјешнијем пословању привреде.

Одлуком о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња, Скупштине Града Требиња („Службени гласник Града Требиња“, број 15/17) и Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-17-000-019 од 22.12.2017. године, а за потребе оснивања пословне јединице Херцеговачка кућа у Требињу, проширена је листа дјелатности и циљева Фонда на:

- ✓ организовање малопродаје пољопривредних производа,
- ✓ допринос туристичкој понуди,
- ✓ подстицање, помоћ и повезивање разних облика пољопривредне сарадње између лица која се баве пољопривредом,
- ✓ узгој једногодишњих усјева, ароматичног, зачинског и љековитог биља за потребе сјеменске производње,
- ✓ организовање трговине на велико,
- ✓ помоћних дјелатности у пољопривреди,
- ✓ прерада пољопривредних производа.

Одлуком о допуни Одлуке о оснивању Аграрног фонда Града Требиња („Службени гласник Града Требиња“, број 7/20) и Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-20-000-025 од 05.10.2020. године, у циљу обезбијеђења неопходних законских услова за пословање пословне јединице „Трећа доб“ и управљање будућим системом за наводњавање, дјелатност и циљеви су проширени на:

- ✓ допринос побољшању социо-економског положаја становника града Требиња,
- ✓ изградњу и управљање системима за наводњавање на подручју града Требиња.

Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-21-000-034 од 19.03.2021. године извршене су допуне циљева и дјелатности у циљу обезбијеђења неопходних законских предуслова за отварања малопродајног објекта Херцеговачке куће у Београду. Наведеним се Рјешењем дјелатности Аграрног фонда Града Требиња проширују и на:

- ✓ спољнотрговинско пословање.

Такође, допуне циљева и дјелатности су извршене Рјешењем Основног суда у Требињу број: 095-0-U-17-000-019 од 07.04.2023. године и то:

- ✓ гајење вишегодишњих усјева,
- ✓ гајење грожђа,
- ✓ производња вина од грожђа,
- ✓ производња производа од меса,
- ✓ производња млијечних производа,
- ✓ дјелатност паковања.

Примарни циљ оснивања, рада и дјеловања Аграрног фонда Града Требиња су стварање окружења за унапређење и развој пољопривреде, подстицање становништва да се интензивније бави пољопривредном производњом кроз пружање

савјета, помоћи, подстицаја и обука, те увођење нових стандарда у пољопривреди, као и повезивање произвођача на локалном и регионалном нивоу.

Оснивањем нам је намијењена улога покретача развоја и унапређења пољопривредне производње како у локалној заједници, тако и у цијелој регији источне Херцеговине.

Мисија Аграрног фонда Града Требиња је подршка развоју пољопривреде, подстицај пољопривредним произвођачима да интензивирају и прошире своју производњу и коначно стварање шире слике о пољопривреди као стратешкој развојној грани овога краја и стварању нових одрживих радних мјеста.

Визија Аграрног фонда Града Требиња је улога покретача развоја и унапређења пољопривредне производње, како у локалној заједници, тако и у цијелој источној Херцеговини, путем директног учешћа или путем сарадње и координације са пољопривредним произвођачима, са једне стране, и локалном власти, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Привредном комором Републике Српске, медијима, донаторима, удружењима предузетника, Заводом за запошљавање, финансијским организацијама, техничко-образовним установама, с друге стране.

2. КАПАЦИТЕТИ/ФУНКЦИОНАЛНОСТ

2.1. Материјални ресурси

Најзначајнији материјални ресурси којима Аграрни фонд Града Требиња располаже и газдује су наведени у следећој табели:

Редни број	Назив основног средства (објекти, опрема)	Количина			Статус
		Властита средства	Добијено на кориштење	Дато на кориштење	
1	Трактор Зетор "Проксима 100"	1			У функцији
2	Аутомобил – Дациа Дустер	1			У функцији
3	Гаража - објект у изградњи	350м ²			инвестиција у току
4	Тракторска приколица "Мајевица"	1			У функцији
5	Виноград	3ха			инвестиција у току
6	Рото коса "2069" Виракс	1			У функцији
7	Обртни двобразни плуг БТ2/14 АБХ	1			У функцији
8	Сврдло Ц-15 стандард Х-100	1			У функцији
9	Сврдло Ц-50 стандард Х-100	1			У функцији
10	Тракторска фреза АТ30-230	1			У функцији
11	Тракторска дрљача са 4 крила	1			У функцији
12	Трообразни плуг обртач ИМТ	1			У функцији
13	Сакупљач сијена-агромеханика	1			У функцији
14	Тракторска бушилица-Т02	1			У функцији
15	Обртни тробразни луг ИМТ 610.684	1			У функцији
16	Чизел плуг	1			У функцији
17	Култиватор	1			У функцији

18	Трактор ИМТ 539	1			У функцији
19	Сортирка за кромпир	1			У функцији
20	Комбајн за кромпир	1			У функцији
21	Ручни палетар	1			У функцији
22	Атомизер - 440С - 8М - СТАР	1			У функцији
23	Аутоматска садилица кромпира	1			У функцији
24	Расипач вјештачког ђубрива	1			У функцији
25	Хладњаче	4			У функцији
26	Земљиште за хладњаче		195м ²		У функцији
27	Лабораторијска опрема			1	У функцији
28	Пластеник 300 м ²		1		У функцији
29	Комби хладњача		1		У функцији
30	Клима уређаји	4		3	У функцији
31	Вага (разни типови)	6			У функцији
32	Продајне полица од дрвене грађе			2	У функцији
33	Конферецијски сто	1			У функцији
34	Канцеларијске столице	25			У функцији
35	Пластеник 100 м	2			У функцији
36	Пумпа електрична Ковина	1			У функцији
37	Фискални штампач	1			У функцији
38	Отворена витрина ИС	2			У функцији
39	Комода са полицама ИС	2			У функцији
40	Ретро витрина ИС	0		2	У функцији
41	Пулт у облику бурета ИС	1			У функцији
42	Облоге за расхладну витрину ИС	1			У функцији
43	Оквир за расвјету ИС	1			У функцији
44	Расхладна витрина ИС	1			У функцији
45	Фискални штампач ТБ	1			У функцији
46	Шински рефелектор црни ИС	1			У функцији
47	Лустер црни бакар ИС	1			У функцији
48	Лед лампа ИС	1			У функцији
49	Лед свјетло реклама ИС	1			У функцији
50	Уградни звучник ИС	1			У функцији
51	Унутрашња реклама за зид ИС	1			У функцији
52	Изложбени столови-надстрешница	23			У функцији
53	Тифон	1			У функцији
54	Тример	1			У функцији
55	Изложбени сајамски стол	7			У функцији
56	Тракторска фреза TF 165	1			У функцији
57	Вакумирка "Levac 4"	1			У функцији
58	Скада систем Петрово поље	1			У функцији
59	Скада систем Ободина	1			У функцији
60	Скада систем резервоар Припорац	1			У функцији
61	Скада систем Драча	1			У функцији
62	Скада систем Орашије	1			У функцији
63	Скада систем Богојевић село	1			У функцији
64	Преса за цијеђење воћа и поврћа			1	У функцији
65	Дупликатор			2	У функцији
66	Пастеризатор за сокове			1	У функцији
67	Расхладна комора			1	У функцији

68	Лап топ		1	У функцији
69	Лап топ	2		У функцији
70	Монитори	13		У функцији
71	Радни столови	14		У функцији
72	Рачунари	18	1	У функцији
73	Штампачи	4	1	У функцији
74	Резач папира	1		У функцији
75	Камион - транспортер Т5	1		У функцији

У власништву Аграрног фонда Града Требиња је цјелокупан инвентар и опрема (полице, расхладна витрина, дигитална вага, фискална каса, расвјета, столови, врата, дрвене витрине), а који се налазе у објекту Херцеговачке куће у Бањалуци. Исти су дати на коришћење по основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи са Центром за развој пољопривреде и села, Бањалука. Исти принцип пословне сарадње је примијењен и на објекат Херцеговачке куће у Источном Сарајеву за који је Аграрни фонд Града Требиња обезбиједио дио инвентара и опреме који се налазе у претходној табели. Херцеговачка кућа, д.о.о. Београд, кћерка фирма Аграрног фонда Града Требиња, је у нашем 100% власништву.

2.2. Организација рада

Орган управљања Аграрног фонда Града Требиња је Управни одбор, састављен од три члана које именује и разрјешава Скупштина Града Требиња, на приједлог Градоначелника а наконведеног поступка јавне конкуренције.

Организовање и руковођење радом Фонда, Одлуком о оснивању, је повјерено лицу овлашћеном за представљање и заступање а које уједно врши и друга права и дужности у складу са законима, Одлуком о оснивању, Статутом и другим актима.

За свој рад и пословање чланови Управног одбора и лице овлашћено за представљање и заступање Фонда одговорни су Оснивачу.

Према важећем Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста Аграрног фонда Града Требиња, ради свеобухватније подјеле и организације послова из дјелокуга дјелетности, организоване су следеће службе и сектори:

- Служба општих послова, задужена је за административне, економске и правне послове који су неопходни за функционисање Фонда. У дјелокруг послова ове службе спадају и односи са јавношћу, портирско-курирски послови као и послови везани за одржавање хигијене пословних просторија.
- Стручна служба за развој пољопривреде, задужена је за све послове везане за израду, организацију и реализацију свих програма и пројеката подршке пољопривредној производњи и руралном развоју, стручна савјетовања, теренски рад са пољопривредним произвођачима, организацију сајамских манифестација, праћење и аплицирање на програме и пројекте везане за развој пољопривреде, вођење и ажурирање базе пољопривредних произвођача и регистра подстицаја на подручју града Требиња, организацију и вођење властите пољопривредне производње у расаднику и на пољопривредном добру, рад са пољопривредним произвођачима – добављачима робе за Херцеговачке куће који је везан за

савјетовање о хигијенско - здравственој исправности производа и технологију производње, контролу квалитета, организацију рада механизације Фонда везану за реализацију програма подршке привођења земљишта култури, провођење прописаних процедура и израду неопходне документације у дијелу располагања пољопривредним земљиштем, сарадњу са надлежним одјељењима Градске управе, министарствима и осталим републичким органима и организацијама.

- Служба за техничке послове, задужена је за извршавање свих радних процеса који су неопходни за несметано функционисање Фонда, као што су рад у откупним станицама, утовар, претовар производа, снабдијевања робом малопродајних објеката, рад са механизацијом, рад у расаднику и на пољопривредном добру Фонда и свим другим пословима који су неопходни за функционисање установе.
- Сектор за наводњавање, задужен за рјешавање свих питања везаних за успостављање, организацију, управљање и одржавање система за наводњавање.
- Сектор малопродаје, који обухвата послове везане за функционисање и рад малопродајних објеката, пословних јединица Аграрног фонда Града Требиња, односно, малопродајних објеката Херцеговачка кућа, Крајишка кућа и Трећа доб.

Осим у сједишту Церска 1, дјелатности Аграрног фонда Града Требиња обављају се још у пословном објекту Херцеговачке куће у Дучићевој улици у Требињу, расаднику у Придворцима, пољопривредном добру и изграђеном гаражно-складишном објекту у Петровом пољу, у хладњачама и откупним станицама у Петровом пољу, Ушћу, Моску и Струјићима, те малопродајним објектима „Крајишка кућа“ улици Цара Лазара, и „Трећа доб“ у улици Војводе Степе Степановића.

2.2.1. Организациона структура Аграрног фонда Града Требиња:

Редни број	Захтјеви дефинисани правилником					Стварно стање		
	Радно мјесто	Стручна спрема	Занимање	Број извршилаца	Попуњеност	Стручна спрема	Занимање	Број извршилаца
1	Лице овлашћено за представљање и заступање	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС-240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
2	Координатор за правне послове	ВСС	дипл. правник	1	ДА	ВСС- 240 ЕЦТС	дипл. правник	1
3	Координатор за економске послове	ВШС	виша пословна струковни економиста	1	ДА	ВСС - 180 ЕЦТС	виша пословна струковни економиста	1
4	Самостални стручни сарадник за правне послове	ВСС	дипл. правник	1	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани правник	1
5	Виши стручни сарадник за правне послове	ВСС	дипл. правник	1	НЕ	/		0
6	Самостални стручни сарадник за економске послове	ВСС	дипл. економиста	2	НЕ	ВСС	дипломирани економиста	1
7	Помоћник стручног сарадника за економске послове	ВШС	виша пословна	1	ДА	ВШС - 160 ЕЦТС	виша пословна	1
8	Самостални стручни сарадник за медијско представљање	ВШС	мен. туризма	1	ДА	ВШС - 180 ЕЦТС	менаџер туризма	1
9	Стручни сарадник за административно-техничке послове	ССС-IV степен	ССС	1	ДА	ССС - IV степен	економски техничар	1
10	Стручни сарадник за послове у рачуноводству	ССС-IV степен	ССС	1	ДА	ССС - IV степен	економски техничар	1
11	Хигијеничар	ССС-IV степен	ССС	2	НЕ	ССС-IV степен	ССС	1
12	Портир	ССС	ССС	2	НЕ	ССС	ССС	1
13	Стражар	ССС- III степен	ССС	3	НЕ	ССС- III степен	ССС	2
14	Возач-курир	ССС-IV степен	ССС	2	НЕ	ССС-IV степен	ССС	1

15	Руководилац одјељења за пољопривреду	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
16	Самостални стручни сарадник за сточарство	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	-	-	0
17	Виши стручни сарадник за сточарство	ВСС	дипломирани правник	1	НЕ	-	-	0
18	Виши стручни сарадник за биљну производњу- заштита биља	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 180 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
19	Самостални стручни сарадник за ратарско- повртарску производњу	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	ВСС- 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
20	Самостални стручни сарадник за администрирање и управљање базом података и учешћа у реализацији пројеката	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС- 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
21	Самостални стручни сарадник за расадничку производњу и пружање стручних услуга	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
22	Самостални стручни сарадник за рурални развој	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
23	Самостални стручни сарадник за агрокологију и заштиту животне средине	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
24	Самостални стручни сарадник за пружање услуга у пољ. и сарадњу са пољ.произвођачима	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	2	НЕ	ВСС- 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
25	Виши стручни сарадник за пружање услуга у пољопривреди и сарадњу са пољопривредним произвођачима	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	-	-	0
26	Самостални стручни сарадник за воћарство и виноградарство	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1

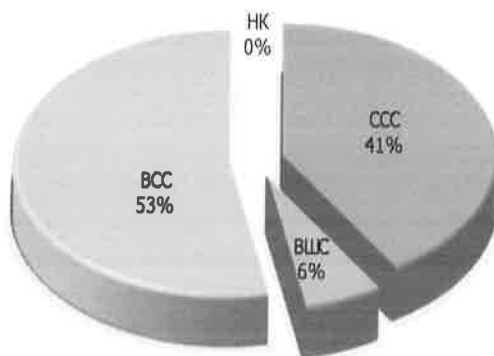
27	Виши стручни сарадник воћарство и виноградарство	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	-	-	-	0
28	Самостални стручни сарадник за развој ревитализацију пољопривреде	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	НЕ	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	0
29	Самостални стручни сарадник за прехранбену технологију	ВСС	дипл. инж. прехранбене технологије	1	ДА	ВСС- 240 ЕЦТС	дипл. инж. прехранбене технологије	1
30	Самостални стручни сарадник за руковођење пољ.механизацијом	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
31	Руководилац сектора за наводњавање, управљање и организацију послова	ВСС	грађевински инжењер, машински инжењер	1	НЕ	-	агроекономиста	0
32	Самостални стручни сарадник за управљање системом за наводњавање	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде,	3	ДА	ВСС - 240 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде, дипл.инж.инд. инжењерства и менаџмента	3
33	Самостални стручни сарадник за аутоматику и аналитику	ВСС	дипл.инж.инд. инжењерства и менаџмента	1	ДА	ВСС- 240 ЕЦТС	дипл.инж.инд. инжењерства и менаџмента	1
34	Самостални стручни сарадник за пројектовање и развој система за наводњавање	ВСС	дипл.инж.инд. инжењерства и менаџмента	1	ДА	ВСС- 240 ЕЦТС	дипл.инж.инд. инжењерства и менаџмента	1
35	Радник за одржавање система за наводњавање	ССС-IV степен	ССС	4	НЕ	ССС-IV степен	ССС	2
36	Помоћни радник за одржавање система за наводњавање	ССС- III степен	ССС	3	НЕ	ССС- III степен	ССС	2
37	Водоинсталатер	ССС	ССС	3	НЕ	-	-	0

38	Инкасант	ССС	ССС	5	НЕ	-	-	0
39	Руководилац службе за техничке послове	ВСС	дипломирани инжењер пољопривреде	1	ДА	ВСС - 180 ЕЦТС	дипломирани инжењер пољопривреде	1
40	Стручни сарадник за управљање пољопривредном механизацијом	ССС	ССС	3	НЕ	ССС	ССС	1
41	Стручни сарадник за рад у расадничкој производњи	ССС-III степен	ССС	3	ДА	ССС-III степен	ССС	2
42	Стручни сарадник за рад на терену	ССС-IV степен	ССС	4	ДА	ССС-IV степен	ССС	3
43	Помоћни радник - техничка служба	ССС -	ССС	5	ДА	ССС	ССС	1
44	Пословођа у продајном објекту	ВСС	дип. економиста туризма	2	НЕ	ВСС-240 ЕЦТС	дип. економиста туризма	2
45	Замјеник пословође у продајном објекту	ВШС	мен. туризма	2	ДА	ВСС-180 ЕЦТС	менаџер туризма	2
46	Виши стручни сарадник за промоцију традиционалних производа	ВШС	менаџ. хотел.	1	ДА	ВШС - 180 ЕЦТС	менаџ. хотел.	1
47	Продавач	ССС-IV степен	ССС	2	ДА	ССС-IV степен	ССС	2
48	Помоћни радник у продајном објекту	ССС	ССС	1	ДА	ССС	ССС	1
49	Самостални стручни сарадник за руковођење продајним објектом	ВСС	ВСС	1	ДА	ВСС-240 ЕЦТС	просторни планер	1
50	Стручни сарадник за послове у трговини	ССС-III степен	ССС-III степен	2	НЕ	-	-	0
	УКУПНО			85				51

2.2.2. Квалификациона структура запослених

Квалификациона структура (на дан 31.12.2023.)	Број запослених	Квалификације запослених			
		НК	ССС	ВШС	ВСС
Лице овлашћено за представљање и заступање	1	0	0	0	1
Служба општих послова	13	0	7	2	4
Стручна служба за пољопривреду	12	0	0	0	12
Сектор за наводњавање	7	0	3	0	4
Служба техничких послова	9	0	8	0	1
Сектор малопродаје	9	0	3	1	5
УКУПНО:	51	0	21	3	27
%	100,00	0,00	41,18	5,88	52,94

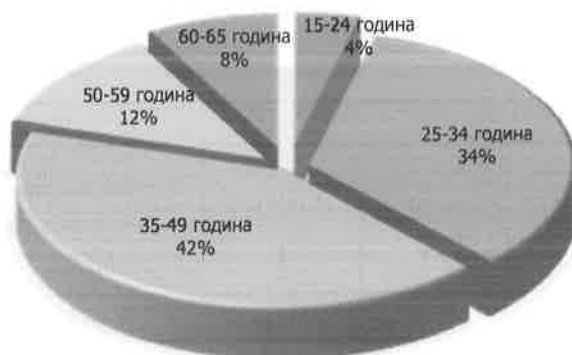
Графикон: Квалификациона структура запослених Аграрног фонда Градатребиња

2.2.3. Старосна структура запослених

Старосна структура (на дан 31.12.2023.)	Број запослених	Старосне групе					
		15-24 година	25-34 година	35-44 година	45-54 година	55-60 година	61-65 година
Број радника по старосним групама	51	1	16	21	5	4	4
%	100,00	1,96	31,37	41,18	9,80	7,84	7,84

Графикон: Старосна структура запослених Аграрног фонда Града Требиња

2.2.4. Структура запослених Аграрног фонда Града Требиња по полу

Структура запослених по полу (на дан 31.12.2023. године)	Укупан број запослених	Жене	Мушкарци
Број радника	51	25	26
%	100	49	51

ГРАФИКОН: Структура запослених по полу

2.3. Стручно оспособљавање кадрова

Усавршавање по кључним темама	Број полазника	Интерне/екстерне обуке
Обука за припрему и провођење развојних пројеката	2	Екстерна обука
Обука за коришћење апликације „AgroLIFE“	3	Екстерна обука
Обуке (примјене стандарда, родне политике)	10	Екстерне обуке
Обуке (јачање система интегритета)	1	Екстерна обука

3. РЕАЛИЗАЦИЈА ПО АКТИВНОСТИМА

У извјештајном периоду, Аграрни фонд Града Требиња несметано наставља активности на реализацији циљева Фонда који се односе на стварање повољнијих услова за развој и унапређење пољопривредне производње, кроз програме подршке индивидуалним пољопривредним произвођачима и угроженом становништву који живе у руралним дијеловима, са циљем анимирања истих у заснивању и проширењу пољопривредне производње, повећању обрађених површина, те успостављању инфраструктуре за унапређење производње, откупа и продаје пољопривредних производа на подручју града Требиња.

Предметни извјештај приказује реалну слику о реализованим програмским и осталим активностима Аграрног фонда Града Требиња у 2023. години.

Од важнијих административних послова, у извјештајном периоду урађен је Буџет Аграрног фонда Града Требиња за 2023. годину, Програм рада Аграрног фонда Града Требиња за 2023. годину, Извјештај о раду Аграрног фонда Града Требиња за 2022. годину, као и Ребаланс Буџета Аграрног фонда Града Требиња за 2023. годину, документи које је Управни одбор Аграрног фонда Града Требиња усвојио а на које сагласност даје Градоначелник Града Требиња.

Такође, припремљено је а затим и усвојено укупно седам правилника за расподјелу средстава Аграрног фонда Града Требиња за програмске активности подршке пољопривредној производњи у 2023. години, и то:

1. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку намијењену Удружењима корисника вода за наводњавање са сједиштем на подручју града Требиња за 2023. годину,
2. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку намијењену индивидуалним, социјално осјетљивим газдинствима и подршку у случају штета за пољопривредне произвођаче са подручја града Требиња у 2023. години,
3. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку по програму подршке привођења земљишта култури, производње и додјеле садница воћа пољопривредним произвођачима са подручја града Требиња у 2023. години,
4. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку намијењену развоју повртарске и пластеничке производње која ће се реализовати у виду производње и додјеле расада поврћа у 2023. години

5. Правилник о о начину и условима остваривања права на подршку намијењену за развој сточарске производње на подручју града Требиња која ће се реализовати кроз набавку и додјелу прасади за тов у 2023. Години
6. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку намијењену инвестицијама у набавку машина и опреме за производњу, прераду и паковање производа на породичним пољопривредним газдинствима у 2023. Години
7. Правилник о начину и условима остваривања права на подршку намијењену пласману производа у Херцеговачкој кући која ће се реализовати у виду набавке и додјеле амбалаже за паковање готових производа у 2023. години

3.1. Подршка пољопривредној производњи на подручју града Требиња

Развојни програми подршке које је Фонд реализовао у току 2023. године, а који се тичу унапређења пољопривредне производње и руралног развоја, заузимају значајан дио Стратегије развоја града Требиња 2018.–2027. и Средњорочног плана реализације капиталних инвестиција града Требиња (за период 2017–2022.). Важна улога Фонда се огледала и огледа у доприносу реализацији циљева Стратегије развоја Требиња 2018.– 2027., у највећој мјери, Стратешког циља 1. Стално повећавање и усклађивање запослености и додатне вриједности у економском развоју, Секторског циља економског развоја 1.2. Већа пољопривредна искоришћеност природних ресурса, уз поштовање еколошких стандарда и великог броја програма које је приликом израде саме Стратегије, Фонд кандидовао и чији је носилац.

Подршка за пољопривредне произвођаче од стране Аграрног фонда Града Требиња, условљена је уписом у базу пољопривредних произвођача са подручја града Требиња и регистар корисника подстицајних средстава Аграрног фонда Града Требиња. За наведене потребе обезбиједили смо софтверско рјешење регистра пољопривредних произвођача и корисника подстицајних средстава. Захтјев за упис у базу пољопривредних произвођача са подручја града Требиња и регистар корисника подстицајних средстава Аграрног фонда Града Требиња, као предуслов за остваривање подршке, у току 2023. године, је поднијело преко 120 пољопривредних произвођача са подручја града Требиња.

Аграрни фонд Града Требиња, је усвојеним правилницима, предвидио да у случају изналаска других извора и начина финансирања програма развоја (пројекти) и унапријеђења пољопривредне производње у 2023. години, задржава право прилагођавања планираних програма подршке, условима и критеријумима донатора.

3.1.1. Програми подршке пољопривредној производњи

Од програмских активности подршке пољопривредној производњи на подручју града Требиња, које су биле дефинисане правилницима за 2023. годину у извјештајном периоду, реализоване су:

- ✓ Програм подршке Удружењима корисника вода за наводњавање регистрованим на подручју града Требиња за 2023. годину

Ријеч је о програму подршке који Аграрни фонд Града Требиња реализује континуирано од свог оснивања а намијењен је регистрованим Удружењима корисника вода за наводњавање са сједиштем на подручју града Требиња која имају активан статус. Средства за подршку Удружењима корисника вода, превасходно су намијењена за суфинансирање дијела трошкова за утрошену електричну енергију пумпних станица које користе удружења за потребу наводњавања пољопривредних површина. У 2023. години предметна подршка је одобрена у износу од 40% износа мјесечних несубвенционисаних рачуна за електричну енергију у 2023. години.

По овом програму подршка се, у изузетним случајевима, може одобрити и за друге намјене које служе у сврху ефикаснијег функционисања, изградње, реконструкције, санације, стављања у функцију система за наводњавање које користи већи број пољопривредних произвођача. За подршку по овом програму, у извјештајном периоду, је утрошено 12.522,70 КМ средстава гранта за подршку пољопривреди, а подршка је обезбијеђена за 10 Удружења корисника вода за наводњавање са сједиштем на подручју града Требиња.

На овај начин је реализована индиректна подршка за све пољопривредне произвођаче који обављају производњу на подручјима која покривају Удружења корисника вода за наводњавање са подручја града Требиња која су конкурисала за подршку, а по процјени ради се око 900 индивидуалних произвођача.

- ✓ Програм подршке индивидуалним, социјално осјетљивим газдинствима и подршка у случају штета за 2023. годину

Ријеч је о програму, који Аграрни фонд Града Требиња у досадашњем периоду рада континуирано проводи сваке године. Средства намијењена за подршку индивидуалним, социјално осјетљивим газдинствима, у 2023. години, првенствено су била усмјерена на подстицање и унапријеђење производње и прераде пољопривредних производа.

Програм подршке подразумијева расписивање Јавног позива за подношење захтјева, а на основу оцјене оправданости захтјева пољопривредним произвођачима се додјељују подршка у виду новчаних средстава који су исти у обавези намјенски користити за улагање у сврху набавке ситне механизације, опреме и репроматеријала за пољопривредну производњу, те подршке за случајеве настанка штете за пољопривредне произвођаче. У извјештајном периоду, у оквиру овог програма реализована је подршка за укупно 28 пољопривредних произвођача. У ову сврху, у извјештајном периоду, утрошено је 42.400,10 КМ средстава гранта за подршку пољопривреди.

- ✓ Програм подршке пољопривредним произвођачима са подручја града Требиња у привођењу земљишта култури и додјела садница воћа за 2023. годину

Ријеч је о програму подршке Аграрног фонда Града Требиња који се континуирано проводи током цијеле године, а намијењен је свим пољопривредним произвођачима града Требиња који искажу потребу за радом пољопривредне механизације са којом располаже Аграрни фонд Града Требиња. Један од циљева

реализације капиталне инвестиције - набавка трактора и пратећих прикључака у 2018. години, јесте и могућност обухватања већег броја корисника, врсте и обима радова, те нижи трошкови реализације овог програма у будућем периоду рада и дјеловања Аграрног Фонда Града Требиња. Предметни програми подршке се реализују с циљем повећања земљишних површина које ће бити стављене у функцију пољопривредне производње, повећања површина под вишегодишњим засадима, те подстицања и развоја пољопривредне производње на подручју града Требиња. Аграрни фонд Града Требиња је пољопривредним произвођачима који су се обратили за овај вид подршке вршио агротехничке мјере основне и допунске обраде (орање, дрљање), кошење, те рад са сврдлом на бушењу рупа за садњу воћака и винове лозе уз помоћ пољопривредне механизације којом располаже Аграрни фонд Града.

У току 2023. године за 15 корисника је извршена обрада земљишта орањем а укупно је узорано 112,4 дунума земљишта. За једног корисника обезбијеђена је услуга дрљања на површини од 35 дунума земљишта. Надаље, Аграрни фонд Града Требиња је за седам корисника обезбиједио услугу бушења 1245 рупа за садњу воћака и лозе, те услугу косидбе за 14 корисника на површини од 274 дунума. У оквиру овог програма директно је подржано укупно 36 пољопривредних произвођача који су поднијели захтјев и изразили потребу за вршењем услуга обраде земљишта и косидбе механизацијом Аграрног фонда Града Требиња. Услуге основне и допунске обраде земљишта, бушење рупа и косидбе вршене су на укупно 441,4 дунума земљишта које користе пољопривредни произвођачи.

Програм подршке воћарско - виноградарској производњи у виду додјеле садница воћа пољопривредним произвођачима са подручја града Требиња у 2023. години, односи се на додјелу доступних садница воћа произведеног у расаднику Аграрног фонда Града Требиња (смоква, питоми и дивљи нар) и набавку и додјелу садница осталог воћа. У оквиру овог програма подршке, реализована је подршка за педесет осам пољопривредних произвођача са подручја града Требиња у виду додјеле 2463 садница нара, смокве, произведених у оквиру пилот програма производње садница воћа у расаднику Аграрног фонда Града Требиња, као и путем набавке и додјеле разног врста воћа (маслине, јагоде, шљиве, дуње).

- ✓ Програм подршке сточарској производњи реализован кроз набавку прасади и хране за тов

Предметни програм подршке се реализовао у циљу подстицања и развоја сточарске производње на подручју града Требиња, развоја кооперантске сарадње Фонда и пољопривредних произвођача и обезбјеђења одговарајуће количине домаћих сувомеснатих производа за пласман кроз продајне објекте Херцеговачке куће.

У склопу овог програма укупно је набављено 135 прасади, а кооперантски уговори склопљени су са 45 пољопривредних произвођача са подручја града Требиња који су задовољавали услове Јавног позива и посједовали одговарајуће смјештајне услове за тов прасади. Важно је истаћи да су сви корисници, који су поднијели захтјев за додјелу прасади, испуњавали услове Јавног позива и да су сви подржани. Пољопривредни произвођачи су, у складу са потписаним уговорима, били у обавези додијељену прасад утовити до одређене килаже уз услов поврата Фонду одређене количине меса од једне свиње. За реализацију овог програма укупно је утрошено 50.988,60 КМ средстава гранта за подршку пољопривреди.

- ✓ Програм подршке пољопривредним произвођачима и становништву кроз додјелу расада поврћа на подручју града Требиња у 2023. години

Цјелокупну организацију заснивања производње, њега, заштите, пикирања и расподјеле расада хибрида паприке, парадајза и краставца реализовали су упосленици Аграрног фонда Града Требиња. У циљу реализације раније пројектом преузетих обавеза, а на основу споразума са Центром средњих школа, у пластеницима Аграрног фонда Града Требиња омогућена је практична настава за ученике пољопривредних занимања, смјер техничар хортикултуре који су били од велике помоћи приликом засијавања расадника, обзиром на недостатак радне снаге и потребу да се операција засијавања расада изведе у што краћем временском периоду, ради уједначеног раста и развоја расада. Кроз овај програм засађено је и 3.000 резница смокве и дивљега и питомог нара који ће се у наредном периоду, путем јавног позива, додјељивати пољопривредним произвођачима који су заинтересовани за подизање вишегодишњих засада ових медитеранских култура.

Програм подршке додјеле расада је реализован расписивањем Јавног позива у мају мјесецу 2023. године. У оквиру програма заинтересованим пољопривредним произвођачима је омогућено да конкуришу за додјелу расада за потребе организовања кооперантске производње паприке, парадајза и краставца као и за додјелу расада, као вид подршке становништву, искључиво за производњу за личне потребе.

Директну подршку остварила су 110 пољопривредних произвођача који су остварили подршку у виду додјеле расада поврћа и производње за потребе домаћинства.

Програм је финансиран у износу од 12.166,66 КМ средстава гранта за подршку пољопривреди која су употријебљена у сврху набавке репроматеријала за заснивање производње расада, а процијењена тржишна вриједност произведеног расада и садница износи преко 40.000 КМ.

3.1.1.1. Контрола намјенског утrophка средстава

У протеклом периоду, као редовна радна активност, вршена је и контрола намјенског утrophка средстава и намјенског коришћења предмета подршке Аграрног фонда Града Требиња.

Треба истаћи да у досадашњем периоду, није било значајнијег кршења правила коришћења предмета подршке корисника наших подстицајних средстава. У извјештајном периоду Комисија за контролу намјенског утrophка средстава, на терену је установила да је велика већина корисника подстицајних средстава испоштовало сва правила коришћења подршке, осим пар спорадичних случајева за које су изречене мјере забране остваривања било какве подршке од стране Фонда у трајању од пет година од дана констатовања злоупотребе.

3.2. Подршка пласману пољопривредних производа и прерађевина

Осим циљних програма подршке пољопривредној производњи, Аграрни фонд Града Требиња је своје активности усмјерио и на подршку произвођачима у пласману њихових производа и то кроз откуп и продају производа у Херцеговачкој кући и откуп примарних пољопривредних производа (воће и поврће) кроз откупне станице, складиштење у хладњачама и њихов даљи пласман.

Успјешно обављање наведене регистроване дјелатности захтјева низ припремних послова и активности везаних за планирање набавке, наруџбу, паковање и отпремање робе, транспорт и загревање робе као и саму продају. Такође, у откупним станицама – хладњачама се врше сличне активности у вези пласмана воћа и поврћа откупљених од пољопривредних произвођача као и поврћа из сопствене производње.

3.2.1. Херцеговачка кућа

Најпрепознатљивији дио ширег концепта и пројекта подршке пласману пољопривредних производа иза којих стоји Аграрни фонд Града Требиња јесу наши продајни објекти Херцеговачке куће. Основни циљ отварања и оснивања истих је био да се подстакне развој пољопривредне производње пре свега код локалних, малих произвођача хране и да се помогне пласман њихових производа. Мотив оснивања Херцеговачке куће јесте промоција традиционалних херцеговачких производа, њихова видљивост и валоризација на тржишту, шанса да се домаћим пољопривредним произвођачима омогући приход од сопственог рада те континуиран и сигуран пласман производа на тржиште.

Отварањем нашег првог продајног објекта у Требињу, јула 2017. године, мјесто на полицама Херцеговачке куће пронашло је 180 различитих пољопривредно-прехрамбених производа произведених од стране двадесетак малих пољопривредних произвођача који су нам, у почетним корацима, указали повјерење и кренули са нама да исписују врло лијепу причу, нову на овим просторима. Слиједило је ширење концепта и отварање објекта у Бања Луци и Источном Сарајеву а од 2023. године послује и објект Херцеговачке куће у Београду.

Сваки наш нови објект носи са собом наш примарни циљ, а то је повећање и унапријеђење пољопривредне производње и пласмана пољопривредних производа те помоћ малим пољопривредним произвођачима. Ентеријер објекта представља јединствену синтезу етно и модерног стила па Херцеговачка кућа представља и атракцију за туристе који су заинтересовани за аутентичне домаће производе.

У циљу подршке пласману Аграрни фонд Града Требиња у сарадњи са Градом Требињем и Институтом за јавно здравље Републике Српске, за своје добављаче у Херцеговачкој кући обезбијеђује и бесплатне физичко - хемијске и микробиолошке анализе исправности производа. У извјештајном периоду, урађено је преко 200 анализа различитих производа како би производи наших сарадника испунили захтјевне услове стављања производа у промет а наведене услуге, које нису финансијски занемарљиве, су бесплатне за произвођаче.

Код Института за интелектуално власништво Босне и Херцеговине уписано је наше право искључивог коришћење индивидуалног жига „Herzeg house

За шест година, колико постоји, Херцеговачка кућа се изборила за своје мјесто и постала препознатљива не само у Републици Српској него и шире. Постигнут је значајан успјех обзиром на то да је пројекат и концепт Херцеговачке куће постао и свјетски признат.

Град Требиње је, марта 2022. године, кандидујући причу о нашој Херцеговачкој кући, освојио прву награду на међународном такмичењу "GreenDestinations Story Awards - Top 100", 100 најбољих прича одрживих туристичких дестинација у категорији „локални ланци снабдијевања”.

Уврштавањем у Топ 100 прича, Град Требиње је добио прилику за даљи развој туризма, а Херцеговачка кућа даљи подстрек за развој, пружање подршке и јачање сарадње са пољопривредним произвођачима.

3.2.1.1. Е – продавница

У извјештајном периоду, обављене су обимне радње на изради каталога производа у циљу што квалитетнијег осмишљавања организовања online продаје и промоције производа из Херцеговачке куће. Ријеч је о веб страници, која је стављена у функцију, а која садржи листу свих производа, на којој купац може извршити куповину производа из асортимана Херцеговачке куће. Професионална израда веб продавнице помоћи ће у презентацији и продаји производа наших произвођача и проширити круг наших клијената, али свакако и убрзати, и поједноставити процес продаје, што значи да ће се производи Херцеговачке куће наћи на трпезама купаца из цијеле Републике Србије и БиХ, који не морају посјетити један од наших продајних објеката.

3.2.2. Откуп воћа и поврћа

Рад и активности на стварању услова за организован откуп примарних пољопривредних производа започет 2017. године набавком, монтажом и инсталирањем четири мини хладњаче стациониране на руралним подручјима (Моско, Петрово Поље, Ластва и Струјући), настављен је и у извјештајном периоду. Такође, и даље се настоји интензивирати сарадња са трговачким ланцима, хотелима, угоститељским објектима и осталим субјектима, који представљају значајну карику у ланцима вриједности за ефикасан пласман производа, који се откупљују од домаћих пољопривредних произвођача.

У извјештајном периоду, вршен је откуп кромпира. Откуп је и ове године, вршен и од пољопривредних произвођача из осталих херцеговачких општина. Подршку за даљу продају односно откуп су нам пружили локални трговци и угоститељи а значајан дио произведеног и откупљеног поврћа и воћа пласира се и преко нашег продајног објекта „Трећа доб”.

У извјештајном периоду, закључени су купопродајни и кооперантски уговори са пет коопераната.

3.2.3. Крајишка кућа

Отварање малопродајног објекта Крајишке куће у Требињу уприличено је 22. септембра 2021. године. Објекат се налази у самом центру града, у улици Цара Лазара, на чијим полицама се налази око 500 различитих домаћих производа са подручја крајишке регије.

Крајишка кућа представља добар примјер сарадње Аграрног фонда Града Требиња и Центра за развој пољопривреде и села, Бања Луке који су носиоци и иницијатори свих активности везаних за пољопривредну производњу у својим локалним заједницама и који на основу међусобних споразума газдују објектима Херцеговачке куће у Бањалуци, односно Крајишке куће у Требињу.

Отварањем Крајишке куће је обogaћана и употпуњена туристичка и гастрономска понуда града Требиња аутохтоним производима са подручја Бањалуке и Крајине, који нису типични за Херцеговину.

Крајишка кућа је редован учесник локалних сајмова и манифестација.

3.3. Рад на побољшању социо-економског положаја становника града Требиња - Трећа доб

Октобра 2020. године на иницијативу Градске управе Града Требиња, а под окриљем Аграрног фонда Града Требиња, отворена је прва продавница за пензионере у којој је омогућена куповина основних прехранбених и непрехрамбених артикала за пензионере са подручја града Требињу који припадају субвенционисаним категоријама пензионера.

Право на куповину под повлашћеним условима имају пензионери старији од 60 година а чији износ пензије не прелази износ просјечне пензије на нивоу Републике Српске и инвалиди, свих категорија, испод 60 година.

У продајном објекту „Трећа доб“ пензионери остварују попуст приликом куповине у зависности од висине новчаног износа пензије коју остварују у складу са правилником дефинисаним разредима:

✓ Први разред – корисници чији је износ пензије до 200,00 КМ остварују право на попуст у износу од 50% од укупне куповине, укупне вриједности купљене робе на годишњем нивоу до 500,00 КМ.

✓ Други разред - корисници чији је износ пензије од 201,00 КМ до 300,00 КМ остварују право на попуст у износу од 35% од укупне куповине, укупне вриједности купљене робе на годишњем нивоу до 400,00 КМ.

✓ Трећи разред - корисници чији је износ пензије од 301,00 КМ до 404,00 КМ остварују право на попуст у износу од 25% од укупне куповине, укупне вриједности купљене робе на годишњем нивоу до 300,00 КМ.

Почетком 2024. године Аграрни фонд Града Требиња је, у циљу усклађивања разреда дефинисаних предметним Правилником са растом пензија на нивоу Републике Српске, донио Одлуку о измјени Правилника о организовању продаје у продајном објекту Трећа доб за пензионере и инвалиде са подручја града Требиња, којом су дефинисани нови, новчано увећани износи пензија повлашћених категорија са којима остварују бенефицирану куповину.

Право на попуст и куповину под повлашћеним условима пензионери остварују на основу картице „Пензионер плус“. Продајни објекат располаже са 80-так

различитих прехранбених и непрехранбених производа, основних животних намирница и потрепштина, а чија се набавка врши наконведеног поступка јавне набавке.

Своје право на куповину по субвенционисаним цијенама, у извјештајном периоду, је искористило 1800 пензионера и инвалида са подручја града Требиња. Остварени приход по основу продаје робе у објекту Трећа доб у 2023. години је износио 196.984,27 КМ (са ПДВ-ом).

Отварање и рад наведеног објекта и задовољство повлашћених купаца указују на значај и оправданост овог пројекта и представља добар примјер како Градска управа и Аграрни фонд Града Требиња брину о грађанима треће животне доби и особа са инвалидитетом.

3.4. Управљање системом за наводњавање

Од активности везаних за дјелатност изградње и управљања системима за наводњавање на подручју града Требиња, у извјештајном периоду, настављене су сложене активности везане за успостављање и функционисање терцијалне мреже система за наводњавање.

Одлуком о начину одржавања система за наводњавање на подручју града Требиња број: 09-013-151/22 од 25.05.2022. године систем за наводњавање је привремено предат на кориштење Аграрном фонду Града Требиња с циљем очувања имовине, управљања системом и одржавања система функционалним.

Аграрни фонд врши управљање и одржавање на следећим системима и пумпним станицама:

- ✓ Систем Мркоњићи,
- ✓ Систем Моско,
- ✓ Систем Петрово поље,
- ✓ Систем Зубци,
- ✓ ПС Ободина,
- ✓ ПС Драча,
- ✓ ПС Орашје,
- ✓ ПС Богојевића село,
- ✓ ПС Петрово поље,
- ✓ ПС Засад поље и
- ✓ Резервоар Крмени До

Аграрни фонд Града Требиња је израдио неопходне документе на основу којих се уређује начин и услови функционисања и коришћења наведеног система:

- ✓ Правилник о условима и начину коришћењу система за наводњавање на подручју града Требиња,
- ✓ Правилник о утврђивању накнаде за коришћење система за наводњавање на подручју града Требиња,
- ✓ Одлука о утврђивању накнаде за коришћење система за наводњавање на подручју града Требиња за 2023. годину,
- ✓ Уговор о снабдијевању водом за наводњавање и
- ✓ Уговор о изради и одржавању прикључка за наводњавање.

Примарна и секундарна мрежа наведеног система за наводњавање која обухвата преко 190 км цјевовода су у потпуности завршене и стављене у функцију, а

у извјештајном периоду су интензивирани радови на пројектовању, изградњи и одржавању терцијарне мреже система, која би према процјенама требала свеукупно обухватити око 80 км цјевовода, којом ће се вода транспортовати до крајњих корисника.

У току 2023. године су обезбијеђени услови за наставак радова на изградњи терцијарне мреже система за наводњавање и прикључивање корисника на систем за наводњавања на локалитету Зубачког платоа. У претходном периоду је у потпуности завршено и стављено у функцију 135 прикључака на подручју села: Коњско, Орашје, Турменти и Богојевић села.

У извјештајном периоду су настављене активности на изградњи система за наводњавање, кроз провођење јавних набавки за извођење радова на ископу траса, полагање цјевовода, зидања шахтова и уградње водомјера. Наведене радове Аграрни фонд Града Требиња је финансирао из сопствених средстава у износу од 38.585,75 КМ без ПДВ-а.

У 2023. години у потпуности је завршено и стављено у функцију 75 прикључака до крајњих корисника. Од момента преузимања обавеза везаних за изградњу и управљање у потпуности је завршено 210 прикључака за коришћење техничке воде за наводњавање.

Аграрни фонд Града Требиња, је у протеклом периоду извршио доградњу SCADA система, који омогућава аутоматизацију одређених процеса везаних за управљање цјелокупним системом као што су задавање притиска, избор љетњег или зимског начина управљања, отварање и затварање електро моторних вентила, пуштање у рад или прекид рада пумпних станица, као и аутоматско управљање пумпним станицама. Центар за управљање SCADA системом се налази у канцеларији пумпне станице у Петровом пољу а приступ овлашћеним лицима омогућен је путем апликација инсталираних на мобилне телефоне.

У извјештајном периоду је осмишљен и организован процес софтверског евидентирања, фактурисања и испостављања рачуна корисницима за утрошену техничку воду.

Урађена је и захтјевна санација транспортне цијеви на локалитету село Турменти. И поред постојања значајних проблема у функционисању и несавршености самог система, активним радом и залагањем на терену омогућено је континуирано снабдијевање корисника техничком водом у сезони наводњавања.

У наредном периоду планиране су активности на завршетку уградње водомјера на локалитету Зубачког платоа и наставак радова на локацијама Петровог поља и Засад поља.

Досадашње вриједности уложених средстава у наведени систем за наводњавање, не дозвољавају немар, те се надамо да ће Аграрни фонд Града Требиња као носилац одређених послова везаних за функционисање система, моћи и даље адекватно одговорити повјереним задужењима.

3.5. Спољно трговинско пословање - Херцеговачка кућа у Београду

Стратегијом развоја града Требиња 2018-2027, у оквиру стратешког циља 1, планирана је мјера ширења концепта Херцеговачке куће и отварање објеката у Бањалуци и Београду а као носилац активности задужен за реализацију наведеног стратешког циља наведен је Аграрни фонд Града Требиња.

У циљу проналажења начина да традиционални херцеговачки производи доспију и буду доступни на тржишту Србије, према одлуци Скупштине Града Требиња, проширен је обим регистрованих дјелатности Аграрног фонда Града Требиња и на спољнотрговинско пословање.

У извјештајном периоду, предузето је низ радњи и активности у циљу обезбјеђења потребних законских предуслова за регистрацију и отварање објекта Херцеговачке куће у Београду. Један од првих предуслова за реализацију претходно наведеног је регистрација кћерке фирме „Херцеговачка кућа“ д.о.о. Београд од стране Аграрног фонда Града Требиња. У сарадњи са Градом Београдом обезбијеђен је простор за објекат, након чега се приступило извођењу радова на адаптацији и опремању објекта по пројекту.

Истовремено са наведеним активностима у Требињу смо интензивно радили на испуњавању предуслова како би наши производи и добављачи испунили врло захтјевне и компликоване законске процедуре неопходне за извоз и пласирање производа на тржишту Републике Србије.

16. октобра 2023. године уприличена је свечана церемонија отварања Херцеговачке куће у Београду којој су присуствовали градоначелници Требиња и Београда са званичницима из Требиња и Републике Српске, као и представници надлежних органа Србије и Града Београда и друге званице.

Аграрни фонд Града Требиња за кћерку фирму обезбјеђује цјелокупан производни асортиман домаћих херцеговачких производа.

Отварањем Херцеговачке куће у Београду пружају се значајне могућности за извоз традиционалних домаћих производа из Републике Српске у Србију. Као и у много других активности, мислећи првенствено на сам овакав концепт пласмана и уопште повезивања малог произвођача најнижег облика регистрације и тржишта прехрамбених производа, и овде можемо нагласити да смо ријетки који су реализовали извоз традиционалних производа на, за нас, значајно извозно тржиште а што је најважније, у складу са важећом законском регулативом која се тиче спољнотрговинског пословања.

Ово је први продајни објекат овог типа у Србији и уопште ван граница Републике Српске, који је реализован од стране Града Требиња и Аграрног фонда Града Требиња, а уз подршку Града Београда и руководства Србије.

3.6. Сопствена пољопривредна производња

3.6.1. Пластеничка производња расада

У пластенику, површине 300 м², рађена је производња расада паприке (рани хибриди Белладона и Каптур), парадајза (рани розе хибрид Пинк Рок) и краставца (рани салатни хибрид Дарина) у количини од 20.000 комада.

Од самог почетка пластеничке производње поврћа изузетну сарадњу и велику помоћ имамо од Центра средњих школа, тј. ученика смјерова агротуристички техничар и техничар хортикултуре, који у пластенику обављају редовну практичну наставу и усвајају практична знања из области производње расада поврћа и повртарства, у свим фазама производње. Практична настава се одржавала два пута седмично, гдје су ученици били подијељени у двије групе, радови су рађени фазно,

од пуњења контејнера, сјетве и заштите сјемена. Наредни период је обиљежио стицање знања из области воћарства, у дијелу вегетативног размножавања путем ожиљавања резница воћа, и то смокве и нара. Њихов рад обухватио је комплетан вегетациони период, од саме сјетве па до прве бербе плодова. Парадајз, паприка и краставац су путем јавног позива додијељени становништву за сопствене потребе, али и за кооперантску производњу. Након подјеле расада током маја мјесеца, у пластенику је заснована производња паприке. Количина произведене паприке је 1.500 кг, а процес производње је трајао до октобра мјесеца. Аграрни фонд Града Требиња остварио је сарадњу и са дјечијим вртићем Наша радост, гдје су дјеца старијих група (предшколци), долазили да се упознају са радовима у пластенику, а и сами су сијали сјемена и пратили фазе раста и развоја биљака. На овај начин потрудили смо се да будемо усмјерени и на едукацију дјеце која ће на овај начин имати радне активности и да будемо друштвено одговорна установа.

У пластеницима Аграрног фонда Града Требиња покренули смо и пилот програм производње садног материјала агромедитеранских култура са превасходним циљем реализације програма подршке воћарској производњи на подручју Требиња у наредном периоду. У оквиру пилот програма, смо успјели узгојити око 3.000 садница воћа, којим смо у 2023. години подржали преко педесет наших пољопривредних произвођача, а одредили смо се, за ово подручје карактеристичне, воћарске културе смокве и нара.

3.6.2. Виноград

Виноградарство и производња грожђа и вина има велики потенцијал за развој медитеранске Херцеговине и Требиња, нарочито јер се у овом дијелу Републике Српске налази највећи број винарија и највеће виногорје. Упркос томе, недостатак сировине је велики проблем за добијање квалитетних вина, па су винарије принуђене да увозе сировину из других држава региона. Повећањем површина под виновом лозом стварају се услови за повећање количина квалитетне домаће сировине за производњу вина и смањење увоза из земаља региона, а самаим тим и јачање домаће привреде.

Из тог разлога одлучили смо се да подигнемо сопствени виноград у Мокром пољу на површини од око 3 хектара. Локација парцеле на којој је подигнут виноград је КО Чичево 2, Мокро поље, које је из групе крашких поља. Мокро поље се налази јужно од Требиња, укупне површине је 18 км² и надморска висина је између 268 и 275 м. Редови су окренути у правцу исток - запад.

Приликом избора сортимената одабране су црвене винске сорте којима погодују услови гајења у Херцеговини, а то су Вранац, Мерло и Марселан. Такође, на тржишту је велика потражња за винима направљеним од поменутих сорти.

Од стоних сорти изабрана је Викторија због њеног квалитета и тржишне потражње.

Све сорте су пажљиво биране на основу испитивања тржишта у потребама за грожђем и на основу чега је и донесена одлука о одабиру сорти.

Укупно је посађено 8.000 калемова, и то:

Назив сортe	Количина посађених лоз. калемова (ком.)	Година садње
Викторија	1.000	2022.
Мерло	1.000	
Марселан	3.000	
Вранац	3.000	

ВИКТОРИЈА је румунска сорта настала укрштањем кардинала и Афуз-алија. Бујна је стона сорта велике и редовне родности. Има крупне, купасте гроздове просјечне тежине око 600г. Бобице су врло крупне, зеленксатожуте, издужене, неутралног укуса. Сазријева у II епохи. Даје велики проценат тржишно вриједног грожђа.

МЕРЛО је француска сорта. Зрео ластар је мркоцрвенкасте боје. Грозд је мали (око 100г) и растресит, а бобице су мале и округле. Мерло сазријева у III епохи, даје осредње приносе. Вино је редовно високог квалитета, са карактеристичном сортном аромом.

МАРСЕЛАН је француска црна винска сорта. Добијена је укрштањем сорти Каберне Совињон и Гриначе. Тежи стварању великих гроздова ситних бобица, које сазријевају средње касно. Креиран је у жељи да се добије сорта отпорна на болести која би имала велике приносе и особине сорте Каберне Совињон, а била отпорна на велике врућине као сорта Гриначе.

ВРАНАЦ је аутохтона црногорска сорта. Одличне сортне карактеристике испољава и у Херцеговини због сличних климатских услова. Чокот је бујан. Оплодња је нормална и редовна. Зрео ластар је дебео и сиво-кестењасте боје. Лист је петодијелан и крупан. Грозд је крупан (око 300г), средње растресит, а бобице су средње крупноће, овалне, црноплаве боје. Вранац сазријева у III епохи, даје високе приносе, добро рађа и при краткој резидби. Редовно има доста шећера. Даје добро обојена и хармонична вина, пријатног мириса и укуса.

Размак садње између редова је 2,5 метра, док је размак садње у реду 1 метар. При овоме размаку број калемова по хектару је 4.000 комада. Остатак земљишта је искоришћен за прављење прохода за пролазак механизације и несметано одржавање засада, довођење система за наводњавање на поменути парцелу и изградње водоводних шахтова као и постављање ограде око комплетног засада.

Лозни калемови који су коришћени за заснивање винограда су једногодишњи, прве класе калемљени на подлогу Кобер. Посједују Сертификат о производњи садног материјала, Увјерење о здравственом стању и Увјерење о чистоћи сорте садног материјала, а приликом садње је контролисано здравствено стање калемова и нису примјећена никаква спољна оштећења од патогена.

У току извјештајног периода су постављени анкери и затегнуте постојеће жице. Дуг кишни период онемогућио је правовремено постављање и поправљање арматуре. Већи дио стубова за ограду је постављен, а обзиром на све временске околности је квалитетно урађен.

У току 2023. године, испоштована су сва правила струке у извођењу потребних агротехничких мјера за подизање винограда у другој години: међуредна обрада засада (у три наврата), ђубрење минералним ђубривом NPK формулације 8:16:24 и хемијска заштита засада у сврху сузбијања биљних болести. Након плевидбе лозе завршено је везивање чокота за кочиће. Иако је вода дуго лежала у пољу и ометала винову лозу у развоју, обзиром на све околности, досадашњи пораст

винове лозе је задовољавајући. Током зимског периода, а након повлачења воде из винограда, у трећој декади, обављена је прва зимска резидба.

У току 2023. године саднице лозе су имале значајан пораст и ушле су фазу мировања вегетације у доброј кондицији.

Истичемо да је пријем винове лозе преко 90%, што указује на квалитетан садни материјал и ништа мање важну бригу и правовремено и квалитетно обављене агротеничке радове, упркос неповољним временским условима.

3.7. Организација сајамских и других манифестација

3.6.1. Сајам меда и вина, Требиње 2023.

Као традиционалну манифестацију и почетак обиљежавања Светог Преображења Господњег, крсне славе Саборног храма и Града Требиња и ове године, успјешно смо организовали, 16. по реду Сајам меда и вина, Требиње 2023. године. Ова манифестација је прерасла у својеврстан заштитни знак града Требиња, и представља јединствену промотивну активност која је израсла из богате љетње туристичке понуде наше локалне заједнице. Тим поводом Град Требиње је био домаћин преко 40 званичних делегација из Републике Српске, односно БиХ, Србије, Црне Горе и из далеке Кине.

Припрема и организација сајма је реализована у координацији са Удружењем пчелара „Леотар“ Требиње, Пчеларском задругом „Жалфија“, Требиње, Удружењем „Винос“, Требиње, Комунално а.д. Требиње и градском управом. Дводневна сајамска манифестација 18. – 19. августа, одржана је у прелијепом амбијенту Градског парка а окупила је 35 учесника, и то 25 пчелара и произвођача пчелињих производа и пчеларске опреме из Требиња, сусједних херцеговачких општина, Крагујевца и Сокоца, као и 10 винара, чланова Удружења винара и виноградара „Винос“, Требиње. Реализацијом оваквих сајамских манифестација представљамо сва богатства Херцеговине, и као и увијек до сад, уприличена је традиционална дегустација меда, вина и домаћег пршута. Такође, сви излагачи су имали шансу да што интересантнијим уређењем штанда, понесу једну од титула „Најљепше уређен изложбени простор“ и „Изложбени простор са најразноврснијом понудом производа од меда“ додијељен од трочлане комисије, коју су чинили представници Одјељења за породицу и развој села, Аграрог фонда Града Требиња и Туристичке организације Града Требиња.

3.6.2. „Херцег фест 2023.“ Требиње

У организацији Туристичке организација Града Требиња уз подршку Града Требиња, Развојне агенције Града Требиња - ТРЕДЕА и Аграрног фонда Града Требиња, половином маја 2023. године, у оквиру традиционалне туристичке манифестације „Свечано отварање љетње туристичке сезоне – Требиње 2023.“ уз богат културно - забавни и стручни програм, одржана је, сад већ традиционална манифестација, „4. Херцег фест“ – Фестивал домаћих производа требињских произвођача. Учесници феста су познате винарије са подручја Херцеговине и произвођачи препознатљиве локалне традиционалне хране, пића и рукотворина.

Овај привредно - туристички догађај окупио је тридесет излагача који се баве производњом сира, меда, вина, пршута, сокова, џемова и других аутентичних домаћих производа, чији се комплетан асортиман налази у понуди „Херцеговачке куће“. Сасвим сигурно, „Херцег фест“ прераста у манифестацију по којој ће Требиње и Република Српска бити препознати, не само у Републици Српској, већ и у региону.

3.6.3. Посећене сајамске манифестације у земљи и иностранству

У току 2023. године, Аграрни фонд Града Требиња је користио сваку прилику за промоцију и унапријеђење продаје производа наших произвођача и Херцеговачке куће, те излагао на 13 сајмова, манифестација и других промотивних догађаја:

- ✓ Сајам пољопривреде „Agro Belgrade“, Београд, јануар 2023. године;
- ✓ Сајам Туризма, Београд, март 2023. године;
- ✓ Дани Херцеговачке куће, Бања Лука, април, 2023. године;
- ✓ Сајам туризма, Сарајево, април 2023. године;
- ✓ Фестивал вина 2023., Зрењанин, мај 2023. године;
- ✓ Манифестација Винатлон, Осијек, јун 2023. године;
- ✓ Дани Медитерана, Неум, 2023. године;
- ✓ 147. Невесињска олимпијада, Невесиње, август 2023. године;
- ✓ Кртолијада, Херцег Нови, септембар 2023. године;
- ✓ Грожђенбал, Вршац, септембар 2023. године;
- ✓ Агросим, Јахорина, октобар 2023. године;
- ✓ Промоција херцеговачких производа, Милано Италија, октобар 2023. године;
- ✓ Међународни сајам туризма, Нови Сад, новембар, 2023. године;

3.8. Сарадња са савјетима мјесних заједница

Фонд је, као и до сада, наставио континуирану сарадњу са савјетима мјесних заједница, као и са удружењима пољопривредних произвођача и другим организацијама са руралног простора града Требиња, а све у циљу заједничког дјеловања у дефинисању правца развоја пољопривредне производње на подручју мјесних заједница, у складу са њиховим специфичним потребама и потенцијалима.

Активности Фонда у сарадњи са савјетима мјесних заједница односе се на континуирано упознавање и презентовање програма и других видова подршке пољопривредним произвођачима на локалном и републичком нивоу, организовање едукација за пољопривредне произвођаче, заједничко сагледавање и евидентирање постојећег стања и специфичности мјесних заједница и изналажење најоптималнијих рјешења за реализацију заједничких активности.

У извјештајном периоду, остварен је велики број теренских посјета пољопривредним произвођачима на њиховим газдинствима и одржан већи број састанака са становницима руралних мјесних заједница Љубомир, Ластва, Придворци, Гомиљани и Зубци гдје се из прве руке, директно од становника и пољопривредних произвођача који се баве производњом и прерадом пољопривредних производа, добио увид у њихове проблеме и потреба за подршком од стране локалне заједнице.

3.9. Учешће у изради стратешких докумената

Пољопривреда представља једну од три стратешке гране развоја града Требиња. Стратешки документ из области пољопривреде и руралног развоја за подручје града Требиња, по први пут је израђен и усвојен, децембра 2023. године, од стране Скупштине Града Требиња.

Израда Стратегије пољопривреде и руралног развоја Града Требиња, координисана је од стране локалне управе Града Требиња, а подржана од стране Свјетске организације за храну и пољопривреду (ФАО) кроз пројекат "Јачање капацитета приватних и јавних сектора у приоритетним ланцима вриједности"

Главни циљ израде Стратегије пољопривреде и руралног развоја Града Требиња је пружити оквир за динамичнији развој сектора пољопривреде и руралних подручја у цјелини, те ускладити главне правце развоја пољопривреде и руралних подручја града са стратешким оквиром развоја дефинисаним Стратегијом развоја града Требиња 2018 – 2027. и стратешким оквиром развоја пољопривреде на нивоу Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Стратегија садржи:

- ✓ Сажету анализу постојеће ситуације у граду Требињу, с нагласком на пољопривреду и рурални развој;
- ✓ Сажету анализу предности, недостатака, могућности и пријетњи по пољопривреду и рурална подручја Града Требиња;
- ✓ Стратешки оквир и приоритете развоја пољопривреде и руралних подручја у наредних шест година;

Стратегија предвиђа подршку и специфичним видовима пољопривредне производње кроз заштиту географског поријекла, подршку органској производњи, подршку развоју ланца вриједности у сектору пчеларства. Такође, стратегијом је препознат и значај руралног туризма за диверзификацију прихода руралних домаћинстава и валоризовање руралних ресурса.

У изради документа учествовали су међународни и домаћи консултанци, представници Градске управе Требиње, Аграрног фонда Града Требиња и подручне Привредне коморе, Требиње.

Стратегија као развојни документ је врло значајна, јер ће у будућем периоду представљати основу за прикупљање и систематизацију података за припрему и израду документације за пројектне апликације из области пољопривреде и руралног развоја.

3.10. Пројектне активности

Аграрни фонд Града Требиња је у 2023. години активно учествовао у припреми пројектних апликација и као партнер пројектних активности учествовао у реализацији следећих пројеката:

1. "Оснаживање локалних капацитета за ефикаснију пољопривредну производњу"

Ријеч је о пројекту који је финансиран од стране Инвестиционо развојне банке Републике Српске која кроз Механизам за финансирање приоритетних развојних пројеката у општинама Републике Српске подржава локалне развојне приоритете а чија имплементација је трајала 11 мјесеци. Пројекат је реализовала Развојна агенција Града Требиња – ТРЕДЕА у партнерству са Градом Требиње и Аграрним фондом Града Требиња.

Пројекат је финансиран од стране Инвестиционо-развојне банке Републике Српске (ИРБРС) у висини 93.600,00 КМ и ТРЕДЕА је у имплементацији пројекта учествовала са 40.131,00 КМ, односно укупна вриједност пројекта је износила 133.731,00 КМ.

Основни циљ пројекта је допринос јачању пољопривредне производње кроз креирање приступачнијих услова за мале пољопривредне произвођаче.

У оквиру пројекта, с циљем повећања капацитета за прераду воћа и поврћа малих пољопривредних произвођача са подручја града Требиња, реализована је набавка машина и опреме за потребе истих. Један од услова за додјелу био је активан уговор о купопродаји производа за потребе Херцеговачке куће. Кроз едукацију пољопривредних произвођача, као једну од пројектних активности, унапријеђени су њихови капацитети и знања када је у питању употреба стандарда у производњи и преради те повећање њихове продуктивности.

Као пројектна активност реализована је доградња и адаптација привременог објекта за паковање производа, којим газдује Аграрни фонд Града Требиња, с циљем побољшања хигијенских услова и припреме производа малих пољопривредних произвођача за коначни пласман на тржиште, првенствено ради задовољавања ригорозних услова везаних за извоз производа. Осим тога, куповином дијела опреме за прераду и паковање, која ће такође бити обезбијеђена пројектом, Аграрни фонд Града Требиња ће бити у могућности да задовољи растућу потражњу за аутентичним херцеговачким производима.

2. „Дигитализација управљања општинским земљиштем“

Град Требиње је једна од четири локалне заједнице учесника пројекта „Дигитализација општинског управљања земљиштем“, који је био подржан кроз Програм развојног партнерства (develoPPP.de) њемачког Савезног министарства за економску сарадњу и развој (БМЗ), а спровеле су га компанија TeleGroup i GIZ, у име њемачког Савезног министарства за економску сарадњу и развој Њемачке (БМЗ), Привредне коморе Републике Српске и Регионалне мреже за повољно пословно окружење (БФЦ СЕЕ). Циљ пројекта је био да се једницама локалне самоуправе омогући унапређење услуга у области управљања општинским земљиштем, дугорочно и контролисано планирање пољопривредне производње у циљу повећања продуктивности и максималног искоришћавања пољопривредних капацитета. У склопу пројекта, на подручју града Требиње, постављено је укупно 5 најсавременијих метео станица које прате параметре од значаја за пољопривредну производњу. Метео станице су у стању да прикупљају податке о микроклиматским условима у реалном времену, као што су подаци о температури и влажности ваздуха и земљишта, количини падавина, влажности листа, сунчевој радијацији, јачини вјетра и слично, али и да предвиђају појаву болести и штеточина за велики број пољопривредних култура. Подаци са метео станица доступни су свим закупцима

државног пољопривредног земљишта, али и власницима приватних пољопривредних газдинстава са територије Града Требиња.

Податке са метео станица могуће је користити кроз AgroLIFE дигиталну платформу за управљање пољопривредном производњом. Подаци са метео станица су доступни и путем следеће web странице – [farmer.agrolife.world](https://investintrebinje.com/agrolife-aplikacija-meteo-informacije-za-planiranje-poljoprivredne-proizvodnje/). За коришћење података са метео станица за Град Требиње потребно је користити приступне податке који се налазе на службеној страници Града Требиња <https://investintrebinje.com/agrolife-aplikacija-meteo-informacije-za-planiranje-poljoprivredne-proizvodnje/>.

У току 2023. године у апликацији су отворени налози за нових 10 купаца и настављене су обуке купаца у просторијама Аграрног фонда Града Требиња, као и путем онлајн састанака, у сарадњи са „TeleGroup“-ом. Одржане су три обуке за укупно 13 купаца са подручја Требиња. Завршетак пројекта је обиљежен сусретом свих учесника пројекта, крајем априла 2023. године у Београду, гдје је презентован и сумиран рад на пројекту, искуства, као и идеје за неке будуће пројекте и наставак сарадње.

3. „Montenegrin Export House“

Пројекат „Црногорска извозна кућа“ је имао за циљ да на основу истраживања, анализе и примјера добрих пракси у ЕУ и региону осмисли и развије концепт модела (објект, продавница, сувенирница) који би представљао „Црну Гору у малом“ и у којем би се црногорски производи могли продавати, као један од начина за промоцију националног црногорског брэнда чиме би се омогућило и постизање веће видљивости и препознатљивости истог.

Пројекат је реализован у периоду март – мај 2023. године, а финансиран је од стране UNDP Црна Гора. Носилац пројекта је „Е3 Consulting“ д.о.о. Подгорица, а Аграрни фонд Града Требиња, као партнер на пројекту, ангажован је на активностима везаним за законске и упоредне анализе привредних система везано за начин оснивања, облик организовања и функционисања будућег модела, консултације у вези са примјерима добре праксе из окружења (Херцеговачка кућа као локални брэнд).

Полазећи од идеје Луксембуршке куће, као концепта који може бити интересантан за промоцију националног брэнда, којим се поред креирања перцепција иностране јавности о брэнду Црне Горе може постићи и побољшање пласмана црногорских производа, припремљена је студија о могућности, моделу и потенцијалу за отварање „Црногорске извозне куће“.

4. „Развој одрживог и инклузивног туризма и културе општина из Црне Горе, Босне и Херцеговине и Хрватске“ - HR-BA-ME00265 – DESITAC

У овире објављеног Јавног позива Европске уније (Interreg VI-A) IPA CBC Croatia – Bosnia and Herzegovina – Montenegro, израђена је и предата пројектна апликација заједно са партнерима из Црне Горе и Хрватске, и то: Град Бања Лука, Општина Херцег Нови и Град Требиње – Аграрни фонд Града Требиња, као партнерске организације, а носилац пројекта, лидерски партнер је Општина Кистање, Хрватска. Пројекат има за циљ јачање улоге културе, одрживог туризма, економског развоја, социјалне инклузије и друштвене иновације, повезивање локалне пољопривредне производње и туризма у три земље и креирање новог

заједничког туристичког производа. Најважније активности пројекта садрже израду заједничке онлине платформе, организацију конференције за медије, израду промо материјала, заједничку сарадњу и повезивање пројектних партнера уз креирање нових туристичких производа Herzeg House - Крка деликатес - Бокељска кућа и Манастир Тврдош - Манастир Крка - Манастир Савина. Стопа суфинансирања ЕУ програма је максимално 85% од укупних прихватљивих трошкова.

Планирано трајање пројекта, након закључивања уговора, је 24 мјесеца, укупна вриједност пројекта је 1.697.880,00 КМ док вриједност за Град Требиње – Аграрни фонд износи 441.000,00 КМ, од чега је сопствено учешће 66.150,00 КМ (15%).

Предвиђене активности за Град Требиње, чији ће носилац бити Аграрни фонд Града Требиња, обухватају пројектовање, изградњу и опремање „Visitor centra“, набавку мини туристичког аутобуса, израду business модела за старт уп-ове у сектору агротуризма и активно учешће у заједничким активностима пројектних партнера у циљу стварања нових туристичких производа. Евалуација кандидованих пројектних апликација по овом позиву је у току.

3.11. Остале активности

✓ Активан рад на припреми и провођењу поступка издавања у закуп пољопривредног земљишта у својини Републике Српске на подручју града Требиња; Додјела пољопривредног земљишта у својини Републике Српске у закуп је у надлежности локалне самоуправе, а саму процедуру додјеле проводи Одјељење за породицу и развој села, Града Требиња у сарадњи са Аграрним фондом Града Требиња. За период 01.01.2023. – 31.12.2023. године урађен је Програм коришћења пољопривредног земљишта на подручју града Требиње за 2023. годину којим се уређује начин коришћења пољопривредног земљишта које је у својини Републике Српске. Програм је сачињен на основу података који се налазе у Земљишном информационом систему Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (ЗИС МПШВ РС). У току априла 2023. године од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске је добијена сагласност на приједлог Програма, након чега је исти усвојен на Скупштини Града Требиња.

Програмом је била планирана површина од 29,8 хектара за давање у закуп локалним пољопривредним произвођачима на подручју Чичева, Драчева и Љубомира. Због слабо израженог интереса за кориштење земљишта за пољопривредну производњу, није било расписивања јавних огласа. Као и у претходном периоду, највећи дио послова и активности, поред надлежног одјељења и именованих комисија, обавили су упосленици Аграрног фонда Града Требиња (припрема Приједлога Програма за давање сагласности од стране ресорног Министарства и припрема Приједлога Одлуке о усвајању за Скупштину Града);

✓ Учесће на конференцији „Потенцијал маслинарства као развојне пољопривредне дјелатности“ у организацији Привредне коморе Федерације Босне и Херцеговине у сарадњи с водећим партнером пројекта Градом Мостаром и пројектним партнерима из Хрватске (Институт за јадранске културе и мелиорацију крша, Хрватска привредна комора) и Црне Горе (Удружење маслинара Бока);

✓ Анимирање потенцијалних корисника и активно учешће на презентацији пројекта Владе Мађарске и Владе Републике Српске у организацији Фондације за одрживи развој „Progressus“ и пружање неопходних информације пољопривредним

произвођачима на који начин, путем овог програма, могу да обезбиједе набавку опреме и пољопривредне механизације по повољнијим условима;

✓ Присуство презентацији Јавног позива за прикупљање пројектних приједлога за додјелу бесповратних финансијских средстава намијењених за заједничко дјеловање организација цивилног друштва и локалних власти. Агенција локалне демократије Мостар је носилац пројекта "Јачање локалног учешћа и сарадње кроз партнерство јавних власти и ОЦД у Босни и Херцеговини – ЛИНК за сарадњу/сурадњу", финансираног средствима Европске уније, заједно са партнерским организацијама ЛДА Приједор, ЛДА Завидовићи, ЦРХ Требиње, АЛДА и АЛДА Скопље, а циљ пројекта је јачање капацитета организација цивилног друштва укључених у процесе јавних политика како би постали вјешт и поуздан партнер у креирању политика и реформских процеса у БиХ;

✓ Присуство презентацији нове дигиталне платформе и Вајбер заједнице „InfoBiz PKRS“ коју је организовала Привредна комора Републике Српске, које ће служити за унапређење капацитета и пословања малих и средњих предузећа, бољу и једноставнију информисаност у вези законске регулативе, објављених јавних позива, актуелних едукација, B2B сусрета и др. Платформа је активност у оквиру пројекта „Креирање подршке/HELP DESKA за одржавање и унапређење пословања MSP и условима узрокованим COVID 19 – HELP DESK“ као дио ширег EU4BUSINESS RECOVERY пројекта;

✓ Као представници Града Требиња, присуство презентацији земљишног информационог система (ЗИС) и начина израде Програма коришћења пољопривредног земљишта у својини Републике Српске у организацији Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и представника Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци. Успостављени земљишни информациони систем садржи податке о пољопривредном земљишту у својини Републике Српске, површине које су додијељене у закуп и концесију, као и недодијељене површине;

✓ Анимирање купаца пољопривредног земљишта и осталих потенцијалних корисника и активно учешће на презентацији Презентација кориштења платформе AgroLife;

✓ Присуство специјализованој обуци „Подизање свијести о опасностима на раду и безбједности у пољопривредно-прехранбеној индустрији (укључујући COVID -19 мјере)“ у организацији Привредне коморе Републике Српске, у оквиру пројекта EU4BusinessRecovery који имплементира Развојни програм Уједињених нација (УНДП) уз финансијску подршку Европске уније и Владе Савезне Републике Њемачке;

✓ Учесће у панел дискусији на Конференцији „Заштита географског поријекла и брендирање домаћих производа“ у организацији Подручне привредне коморе, Бијељина;

✓ Присуство радионици под називом "Побољшан приступ финансијским средствима за мала и средња предузећа" у оквиру пројекта Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) Развој одрживог туризма у БиХ и МФ банке;

✓ Присуство обуци изградње капацитета за родно и климатски одговорно финансирање и праћење у оквиру регионалног пројекта о родно одговорном буџетирању те праћењу на локалном нивоу. Град Требиње је једна од 6 локалних самоуправа из БиХ која учествује у овом пројекту, а обука је организована од стране UN Women БиХ у сарадњи са Градом Требињем;

✓ Учесће на изложби и предавању пројекта EU4Business Recovery под називом "Градови и села будућности";

- ✓ Присуство конференцији „Регионална сарадња-пут ка одрживом туризму“, организоване у оквиру манифестације „Свечано отварање туристичке сезоне-Требиње 2023“;
- ✓ Присуство радионици - презентацији „Припрема захтјева за регистрацију за шест приоритетних производа са географском ознаком“, гдје је представљен FAO-ов глобални и регионални рад организације FAO на географским ознакама у региону, резултати пројекта и конкретних активности, потребе и специфичности за GI регистрацију сира шкрипавца, димљеног сира Зара, Ћуптера, граха пољака, семберског купуса и гламочког кромпира;
- ✓ Присуство завршној конференцији поводом затварања трогодишњег пројекта „Дигитализација општинског управљања земљишта“, примјене AgroLife софтвера и кориштења података метео-станица који ће пољопривредницима омогућити да унаприједи своју производњу, а локалним самоуправама дати прецизне информације о стању парцела;
- ✓ Присуство конференцији „Брендирање домаћих производа - Наше је боље“;
- ✓ Учесће у радионици и петодневној љетњој школи о теми „Прилагођавање на климатске промјене сектора управљања водама у пољопривреди у БиХ“ која се одржала у оквиру SMARTWATER пројекта који за главни циљ има јачање нових мрежних, истраживачких и научно-истраживачких капацитета Универзитета у Бањој Луци (УНИ-БЛ), Универзитета у Сарајеву (УНСА) и других повезаних БИХ институција, на пољу одрживог управљања водним ресурсима у пољопривреди и повећање компетенције и вјештина добијања средстава за успјешно учешће у истраживачким програмима Европске уније (ЕУ);
- ✓ Учесће на манифестацији „Дан органске производње Српске“ у Љубињу;
- ✓ У сарадњи са Развојном агенцијом организовали радионицу на тему „Примјена стандарда у производњи и преради и унапређење продуктивности“ у циљу јачања капацитета малих пољопривредних произвођача;
- ✓ Организација дводневне посјете представника Уније послодаваца Србије - Послодавци Зрењанина и Града Зрењанина;
- ✓ Присуство четвртој међународној конференцији „Климатске промјене-ризици и заједничко дјеловање у региону“ у организацији ЈУ „Екологија и безбједност“ Требиње са партнерима;
- ✓ Активно учешће и презентација рада Herzeg house и производа требињских пољопривредних производа при закључивању Споразума о сарадњи између Италијанске асоцијације за савјет европских општина и регија, Федерација Ломбардије (АИЦЦРЕ Ломбардија), Град Требиње - Град Требиње и Савеза града и општина Источне Херцеговине, а на пољу пољопривреде, туризма и културе.
- ✓ Учесће на XII Интернационалном симпозијуму пољопривредних наука;
- ✓ Присуство радионици/презентацији коју је организовао Пољопривредни задружни савез Републике Српске подржан од стране EU4BusinessRecovery пројекта о циркуларној економији у пољопривреди, управљању нуспроизводима у пољопривредној производњи као и о што ефикаснијој употреби дигиталног маркетинга за унапређење пољопривредних производа;
- ✓ Присуство радионици „Управљање пројектним циклусом и развој приједлога пројекта“, под покровитељством Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са Министарством управе и локалне самоуправе и Савезом општина и градова Републике Српске у циљу да унаприједи капацитете запослених у јединицама локалне самоуправе за припрему пројектних приједлоге.

3.12. Капиталне инвестиције Аграрног фонда Града Требиња

Најзначајније капиталне инвестиције које је Аграрни фонд Града Требиња реализовао у 2023. години су:

- ✓ Набавка и уградња SCADA система на већ постојећи систем у вриједности 25.020,00 КМ без ПДВ-а, што у највећој мјери омогућава аутоматизацију управљања и праћења рада пумпних станица чиме се значајно повећава ефикасност рада укупног система.
- ✓ Наставак изградње објекта – гараже за тракторе и прикључке, радионице за поправку и одржавање механизације и складишта за резервне дијелове за систем за наводњавање - капитална инвестиција којом ће се, у наредном периоду, довршавањем градње и опремањем објекта, ријешити један од проблема у функционисању Аграрног фонда Града Требиња који је идентификован у претходним периодима рада и дјеловања. У ову сврху уложено је 20.000,00КМ.
- ✓ Набавка теретног моторног возила – камион „путар“ инвестиција којом је у одређеној мјери ријешен проблем превоза радника, опреме и ситног алата посебно у сектору наводњавања и која ће у великој мјери дати допринос побољшању учинка рада техничке службе, обзиром на локацију винограда, пластеника, управне зграде, пумпних станица и мреже система за наводњавање.
- ✓ Инвестиција у току – друга година подизања винограда
Инвестиције које су употријебљене за успостављање статичне инфраструктуре винограда: постављање остатка неопходних стубова, жица и система за наводњавање. Такође, извршена су улагања у набавку репроматеријала потребног за извођење свих, у складу са струком, агротехничких мјера неопходних у другој години подизања винограда.
- ✓ Набавка опреме која укључује набавку агрегата, машина за рад и ситног алата неопходних за функционисање ПЈ „Системи за наводњавање“ као и набавку канцеларијске опреме и инвентара неопходних за несметано организовање рада и обезбјеђивање адекватних услова за рад запослених Аграрног фонда Града Требиња .
- ✓ Инвестиција у току – доградња и опремање објекта за паковање производа малих пољопривредних произвођача под окриљем Аграрног фонда Града Требиње финансирано кроз пројекат "Оснаживање локалних капацитета за ефикаснију пољопривредну производњу" финансиран од стране Инвестиционо развојне банке Републике Српске.

Значајан дио средстава за финансирање пословања и капиталне инвестиције Аграрни фонд Града Требиња, из године у годину, обезбјеђује из властитих

средстава обављањем послова и дјелатности регистрованих у складу са Законом и оснивачким актима Фонда као и средствима донатора кроз разне пројекте.

4. ПОРЕЂЕЊЕ СА ПРЕТХОДНИМ ПОСЛОВНИМ ПЕРИОДОМ

Аграрни фонд Града Требиња је, и у 2023. години, наставио тренд на побољшању резултата пословања. Осцилације у кретању броја реализованих програма подршке и директних корисника подршке пољопривредној производњи у директној су зависности од висине средстава из буџета Града Требиња дозначених у сврху подршке пољопривреди.

Кроз програме подршке пољопривредној производњи остварени резултати су:

- ✓ директно подржано 277 пољопривредних произвођача,
- ✓ за 28 индивидуална пољопривредна произвођача обезбијеђена су новчана средства за набавку ситне механизације, опреме, репроматеријала за пољопривредну производњу и помоћи у случају штета,
- ✓ на укупно 441,4 дунума земљишта за 36 пољопривредних произвођача вршене су услуге основне и допунске обраде земљишта, бушење рупа за садњу воћака и лозе и кошења траве,
- ✓ за 45 пољопривредних произвођача обезбјеђена је набавка прасади за тов у склопу програма подршке сточарској производњи,
- ✓ за 58 корисника обезбијеђена је додјела 2463 саднице нара, смокве, ароније, дуње, маслина и другог воћа,
- ✓ за 110 пољопривредних произвођача обезбијеђена је додјела расада парадајза, паприке и краставца,
- ✓ 9 Удружења корисника вода за наводњавање остварило је субвенције, чиме је индиректно подржано око 900 пољопривредних произвођача чланова УКВ-а,
- ✓ обезбијеђено преко 200 контрола здравствене исправности производа.

Значајно је нагласити да је Аграрни фонд Града Требиња успио остварити и раст властитих прихода у 2023. години у односу на претходне периоде а самим тим, растао је и приход пољопривредних произвођача, добављача у Херцеговачкој кући. Само по основу промета у нашим продајним објектима Херцеговачке куће у Требињу, Бања Луци, Источном Сарајеву те промета кроз откупне станице, у извјештајном периоду, смо остварили сопствене приходе, по том основу, у износу од 592.798,76 КМ без ПДВ-а. Из ових прихода, Аграрни фонд Града Требиња годинама уназад, успјева да финансира трошкове везане за рад Херцеговачке куће: плате запослених, учешће на сајмовима, режијске трошкове и друго.

Истичемо да је Аграрни фонд Града Требиња по статуту и класификацији непрофитна организација, и да све што радимо и остварујемо у складу је са регистрованим дејлатностима, с тим што је наш примарни циљ подршка и интерес пољопривредних произвођача.

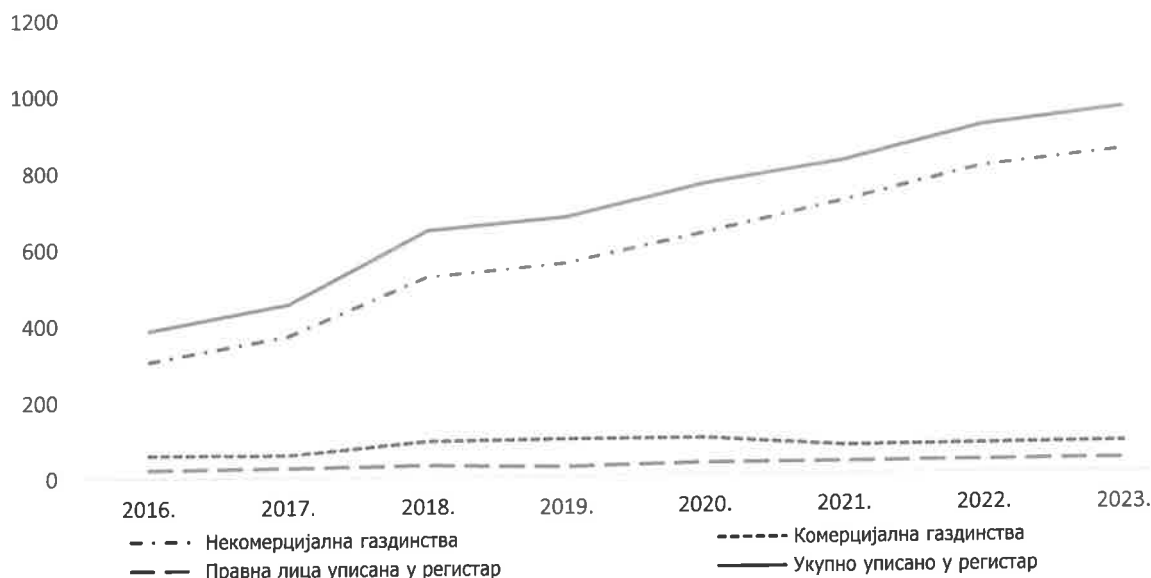
Од самог оснивања Аграрног фонда Града Требиња настоји се дати предност у подршци регистрованим пољопривредним газдинствима.

Посматрани период од 2016. године истиче примјетан, константан раст броја регистрованих субјеката са подручја Требиња у Регистру пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, чему је подршка Аграрног фонда Града Требиња сасвим сигурно дала велики допринос.

Табела: Преглед броја газдинстава уписаних у Регистар пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске

Облик регистрације/година	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Некомерцијална газдинства	305	371	525	559	635	715	802	842
Комерцијална газдинства	60	59	93	97	97	74	76	78
Правна лица уписана у регистар	21	24	29	23	31	31	32	33
Укупно уписано у регистар	386	454	647	679	763	820	910	953

Извор података: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге - АПИФ

Примјетна је корелација између пораста броја регистрованих газдинстава и броја реализованих програма подршке пољопривредној производњи Аграрног фонда Града Требиња, као и пораста броја добављача у Херцеговачкој кући по годинама.

5. ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ОРГАНА УПРАВЉАЊА

Дјелокруг рада Управног одбора Аграрног фонда Града Требиња утврђен је Статутом Фонда, Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске и Одлуком о оснивању Аграрног фонда Града Требиња.

У складу са наведеним законским и оснивачким актима Управни одбор Фонда:

- ✓ Доноси Статут Фонда и друге опште акте којима се уређује дјелатност, начин рада и друга питања од значаја за Фонда,
- ✓ Одговара за остваривање циљева Фонда уређених овим Статутом и Одлуком Фонда,
- ✓ Управља имовином Фонда,
- ✓ Врши измјене и допуне Статута и других аката,
- ✓ Доноси Програм рада и Финансијски план
- ✓ Разматра и усваја Извјештај о пословању и годишњи обрачун,
- ✓ И друге послове у складу са законом и Статутом.

Управни одбор Аграрног фонда Града Требиња, у саставу: Радивоје Братић - предсједник, Ристо Башић - члан и Перса Алексић – члан, именован је Одлуком Скупштине Града Требиња број: 09-013-114/22 од 29.03.2022. године, на мандатни период од четири године. Управни одбор Фонда именује и разрјешава Скупштина Града Требиња на приједлог Градоначелника, а наконведеног поступка јавне конкуренције.

У извјештајном периоду, Управни одбор је одржао 6 (шест) сједница. У складу са Статутом Аграрног фонда Града Требиња, Управни одбор је, у оквиру својих надлежности донио одлуке и усвојио интерне документе неопходне за редован рад и

несметано функционисање Аграрног фонда Града Требиња од којих издвајамо најзначајније:

- ✓ Извјештај о раду Аграрног фонда Града Требиња за 2022. годину;
- ✓ Програм рада и финансијски план Аграрног фонда Града Требиња за 2023. годину;
- ✓ Одлука о усвајању Правилника о начину и условима остваривања права на подстицаје из средстава гранта Аграрног фонда намијењених за подршку пољопривреди у 2023. години;
- ✓ Одлука о давању сагласности на План јавних набавки за 2023. годину;
- ✓ Одлуке о продаји основних средстава путем јавног надметања;
- ✓ Одлука о усвајању измјена Правилника о раду Аграрног фонда Града Требиња;
- ✓ Одлука о усвајању измјена Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста;
- ✓ Одлука о усвајању Ребаланса буџета за 2023. годину;
- ✓ Одлука о усвајању Буџета за 2024. годину;
- ✓ Одлука о утврђивању накнаде за коришћење система за наводњавање на подручју града Требиња за 2024. годину.

Управни одбор усвојио је и низ других одлука и интерних аката неопходних за редован рад и несметано функционисање Аграрног фонда Града Требиња.

6. ПРОБЛЕМИ У ФУНКЦИОНИСАЊУ

Познато је да Аграрни фонд Града Требиња има велики број нових регистрованих дјелатности, које су нам додијељене након иницијалне регистрације.

Најзначајније, али и најзахтјевније нове дјелатности, представљају одржавање система наводњавања на подручју Града Требиња и реализација спољно трговинског пословања.

Такође, у првим годинама по садњи до ступања у род, новоформираном пољопривредном добру (виноград) мора се посветити значајна пажња у циљу правилног формирања засада и његове експлоатације.

Набројане дјелатности, за своје несметано функционисање и обављање, требају ојачане ресурсе, како материјалне, тако и људске, па ће у наредном периоду бити неопходно запослити одређен број радника који ће моћи опслужити све послове неопходне за обављање регистрованих дјелатности.

Проблеми са којима смо се сусретали у досадашњем периоду, били су слични и у извјештајном периоду, а односе се на недостатак значајног броја радника за послове одржавања система за наводњавање због сезонског карактера пољопривредне производње и недостајућег броја теренских возила.

7. ПРИЈЕДЛОЗИ МЈЕРА ЗА ПОБОЉШАЊЕ

У будућем периоду, како би могли адекватно обављати бројне, захтјевне радне задатке, неопходно је уложити додатна средства за обуку кадрова, набавку

недостајућих радних машина и потребног алата, као и завршетак изградње просторија за радионицу и смјештај механизације, а све у циљу побољшања рада службе за техничке послове, реализацију редовних и нових програма подршке, као и система за наводњавање.

Такође, у сврху организовања извоза производа малих пољопривредних произвођача, потребно је изградити погон за паковање производа, који ће испуњавати све неопходне технолошке стандаре, што ће свакако бити још један корак даље ка унапријеђењу откупа и пласмана производа, али и још један сегмент по коме ће Аграрни фонд бити лидер у региону са иновативним идејама за подршку пољопривредним произвођачима.

Приједлог мјера за побољшање услова за несметано обављање радних процеса су рјешавање већ препознатих проблема, од којих је један дио (како је и напоменуто) већ ријешен или је у фази реализације.

8. ЗАКЉУЧАК

Након иницијалног оснивања, први радни задатак упосленика Фонда је био обилазак, претежно руралног дијела града Требиња, и разговори са преко 2000 житеља тих подручја како би се сагледали проблеми са којима се исти сусрећу као и њихове потребе које би им омогућиле развој пољопривредне производње.

Основни проблеми који су након извршених анализа анкета констатовани а који се тичу пољопривредне производње су: недостатк финансијских средстава, непостојање или застарјела пољопривредна механизација, недостатак воде за наводњавање, неусловни и дотрајали сточарски објекти, проблеми у пласману производа и остали проблеми који су карактеристични за све мале пољопривредне произвођаче са свих простора.

Такође, констатовано је, и да упркос урбанизацији, становништво које је живи у руралним областима, претежно чине домаћинства са ниским и средњим нивоом дохотка и који су првенствено усмјерени на бављење пољопривредном производњом у мањем или већем обиму. Значајан број становника урбаног дијела Требиња такође, гравитира према руралним подручјима а пољопривредна производња, без обзира на ниску доходовност, им представља значајан додатни извор прихода. Свима њима је била, а и даље је, неопходна подршка за развој и унапријеђење пољопривредне производње.

Након сагледавања стања, свјесни свих негативних трендова који владају у окружењу, а у вези пољопривреде и руралног развоја, у сарадњи са Градском управом Града Требиња, кренули смо у креирање правца и политика свог дјеловања, планирање програма подршке пољопривредним произвођачима и потребних капиталних инвестиција које су биле неопходне за развој Фонда а опет у складу са потребама самих пољопривредних произвођача са подручја града Требиња.

За кратак период, Аграрни фонд је израстао у установу која се позиционирала како у Требињу, тако и у регији као покретач развоја и унапријеђења пољопривредне производње, што је наш примарни циљ.

Запосленци и менаџмент Фонда су основни и најважнији ресурс на којем се базира постојање, рад и функционисање ове установе а који су много пута до сада својим несебичним радом, знањем и залагањем успијевали организовати и реализовати бројне активности, програме, пројекте и превазићи бројне препреке, често и наизглед нерјешиве.

Постигли смо значајне резултате у реализацији откупа производа, на шта смо највише поносни, стекли повјерење произвођача који са нама сарађују и у Аграрном фонду Града Требиња виде сигурност за пласман својих роба. Да смо на добром путу развоја, како установе, тако и саме пољопривреде говори и податак да све већи број локалних заједница, како у Републици Српској и БиХ, тако и у региону реализују исте или сличне програме, оснивају сличне установе и покушавају да оно што смо ми у Требињу и они буду у својим локалним заједницама, што нам служи на част.

Градска управа и Аграрни фонд Града Требиња су, за релативно кратак период, успјели да обезбједе значајну подршку за велики број пољопривредних произвођача и створе предуслове за одржив развој пољопривредне производње на подручју града Требиња.

БРОЈ: 132 -3/24

ДАТУМ: 22.04.2024. *lg/me*

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ И РЕЗУЛТАТИМА ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
у 2023. години
АГРАРНИ ФОНД ГРАДА ТРЕБИЊА**

Приходи у 2023. години

Врста прихода	Планирана средства по Ребалансу		Остварено у 2023. години		Индекс %
	Износ	Структура	Износ	Структура	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1. Приходи од обављања дјелатности	1.000.000	36,01	883.667	33,73	88,37
2. Приходи од реализације пројекта	4.279	0,15	4.279	0,16	100,00
3. Дознаке из буџета Републике и фондова	0	0,00	0	0,00	0,00
4. Дознаке из Буџета Града	1.686.257	60,72	1.686.254	64,36	100,00
5. Остала средства	86.344	3,11	45.980	1,75	53,25
УКУПНИ ПРИХОДИ	2.776.880	100,00	2.620.180	100,00	

Расходи у 2023. години

Врста расхода	Планирана средства по Ребалансу		Остварено у 2023. години		Индекс %
	Износ	Структура	Износ	Структура	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
I Текући трошкови	2.624.725	96,05	2.508.744	95,75	95,58
1. Бруто плате	925.906	33,88	904.233	34,51	97,66
2. Накнаде запослених	255.746	9,36	249.466	9,52	97,54
3. Расходи за смјештај у хотелу	4.063	0,15	4.119	0,16	101,39
4. Дневнице у земљи	1.500	0,05	1.129	0,04	75,24
5. Дневнице у иностранству	3.010	0,11	3.520	0,13	116,94
6. Трошкови електричне енергије	40.000	1,46	33.825	1,29	84,56
7. Трошкови телефона	11.500	0,42	10.563	0,40	91,85
8. Трошкови воде	700	0,03	656	0,03	93,71
9. Трошкови чистоће	700	0,03	427	0,02	61,06
10. Гориво	23.000	0,84	23.716	0,91	103,11
11. Унајмљивање простора и опреме	0	0,00	0	0,00	0,00
12. Трошкови текућег одржавања	7.000	0,26	9.079	0,35	129,70
13. Трошкови банкарских услуга	8.000	0,29	7.648	0,29	95,60
14. Расходи за репрезентација	6.500	0,24	6.968	0,27	107,21
15. Расходи за стручно усавршавање	0	0,00	0	0,00	0,00
16. Расходи за ауторске хонораре и	0	0,00	0	0,00	0,00
17. Расходи за стручне испите	0	0,00	0	0,00	0,00
18. Расходи за вођење књига	5.000	0,18	4.588	0,18	91,75
19. Расходи за унајмљивање рачуноводственог програма	9.000	0,33	7.091	0,27	78,79

20. Расходи за набавку канцеларијског материјала	5.000	0,18	4.817	0,18	96,34
21. Расходи за набавку хигијенског материјала	1.500	0,05	1.587	0,06	105,78
22. Расходи за регистрацију возила	3.300	0,12	3.154	0,12	95,56
23. Осигурање радника	1.300	0,05	976	0,04	75,04
24. Остали расходи	15.000	0,55	13.195	0,50	87,97
25. Одржавање механизације	7.000	0,26	10.941	0,42	156,31
26. Расходи за набавку роба	700.000	25,62	748.463	28,57	106,92
ПОДРШКА ПОЉОПРИВРЕДИ	280.000	10,25	280.000	10,69	100,00
СУБВЕНЦИЈА ЗА ТРЕЋУ ДОБ	90.000	3,29	90.000	3,43	100,00
РАСХОДИ ЗА СИСТЕМ ЗА НАВОДЊАВАЊЕ	220.000	8,05	88.585	3,38	40,27
1. изградња прикључака	120.000		38.586		
2. трошкови електричне енергије за пумпне станице	50.000		0		
3. текуће одржавање система за наводњавање	50.000		49.999		

II Капитални издаци	107.994	3,95	111.435	4,25	103,19
1. Изградња гаража за тракторе, складиште за рез.дијелo	20.000	0,73	20.000	0,76	100,00
2. Подизање вишегодишњег засада - винограде	35.000	1,28	35.004	1,34	100,01
3. Набавка опреме за СЗН	10.000	0,37	10.006	0,38	100,06
4. Набавка канцеларијске опреме и рачунара	10.000	0,37	9.998	0,38	99,98
5. Набавка теретног моторног возила -	32.994	1,21	32.994	1,26	100,00
6. Набавка опреме властите средства	0	0,00	3.433	0,13	0,00
РАСХОДИ (I+II)	2.732.719	100,00	2.620.180	100,00	

БРОЈ: 132-2/24
ДАТУМ: 22.04.2024. године